НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. Ігоря Сікорського»

ФАКУЛЬТЕТ ЕЛЕКТРОНІКИ КАФЕДРА КОНСТРУЮВАННЯ ЕЛЕКТРОННО-ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ АПАРАТУРИ

«До зах	исту допущено»
Завідун	вач кафедри
	Лисенко O.M.
підпис)	(ініціали, прізвище)
· · · · · · ·	20_ p

Дипломний проект на здобуття ступеня бакалавра

зі спеціальност		комунікації та радіотехніка назва напряму підготовки або спеціальності)	
на тему	Блок керуг	вання двигуном по положенню	
_	цент <u>IV</u> ку <u>аш Богдан О</u> (прізвище, ім'я, г		(підпис)
Керівник	(підпис)		
Консультант			
Troneysibiani -	(назва розділу)	(вчені ступінь та звання, прізвище, ініціали)	(підпис)
Консультант			
•	(назва розділу)	(вчені ступінь та звання, прізвище, ініціали)	(підпис)
Рецензент _	(посана ви	ене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)	(підпис)
	(посада, вч	сис звания, науковии ступпнь, прізвище та ініціали)	(підпис)

Київ - 2018 року

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського »

Факультет електроніки Кафедра конструювання електронно-обчислювальної апаратури

Освітньо-кваліфікаційний рівень — бакалавр Спеціальність <u>172 Телекомунікації та радіотехніка</u> (код і назва)

ЗАТВЕРД	ЖУЮ
Завідувач	кафедри
	Лисенко О.М.
(підпис)	(прізвище ініціали)
« »	20 p.

ЗАВДАННЯ на дипломний проект студенту

Білаша Богдана Олеговича (прізвище, ім'я, по батькові)

- Тема проекту <u>Блок керування двигуном по положенню</u>
   керівник проекту <u>Антонюк Олександр Ігорович, старший викладач</u>
   затверджені наказом по університету від <u>23.03.2018 року №1008-с</u>
- 2. Термін подання студентом проекту 12 червня 2018 року
- 3. Вихідні дані до проекту Пристрій являє собою моноблочну конструкцію, кліматичне виконання УХЛ 4.2 по ГОСТ 15150-69. Пристрій повинен забезпечувати з'єднання з вимірювальним пристроєм, передача на нього керуючих сигналів, прийняття інформаційних сигналів, їх обробку та вивід на індикатор.

- 4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки:
- аналіз технічного завдання;
- огляд існуючих засобів керування, патентний пошук;
- обґрунтування вибору елементної бази та друкованої плати;
- розробка схеми електричної принципової;
- розміщення компонентів на друкованій платі блока керування;
- конструкторсько-технологічні розрахунки;
- електричний розрахунок друкованої плати блока керування;
- розрахунок надійності друкованої плати блока керування;
- розрахунок віброміцності друкованої плати;
- проектування у Altium Designer;
- написання програми для керування;
- висновки.
- 5. Перелік графічного матеріалу (із зазначенням обов'язкових креслень, плакатів, презентацій тощо):
- схема електрична принципова блока керування;
- друкована плата блока керування;
- складальне креслення друкованої плати блока керування.
- 6. Консультанти розділів проекту

		Підпис, дата			
Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	завдання	завдання		
		видав	прийняв		
Розділ 2	Ільницький І.І. Провідний інженер				
Розділ 3	Адаменко I.O. Інженер з електроніки				

7. Дата видачі завдання <u>16.03.18</u>

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ 3/П	Назва етапів виконання Дипломного проекту	Термін виконання етапів проекту	Примітка
1	Аналіз технічного завдання	проскту	виконано
2	Схемотехнічне проектування		виконано
3	Вибір елементної бази та друкованої плати		виконано
4	Виконання креслень схеми електричної принципової		виконано
5	Конструкторсько-технологічні розрахунки		виконано
6	Електричний розрахунок друкованої плати		виконано
7	Розрахунок віброміцності друкованої плати		виконано
8	Проектування у Altium Designer		виконано
9	Виконання креслень друкованої плати та складального креслення друкованого вузла		виконано
10	Оформлення пояснювальної записки		виконано

Студент		Білаш Б.О.
(1	підпис)	(прізвище та ініціали)
Керівник проекту	У	Антонюк О.I.
	(підпис)	(прізвище та ініціали)

Пояснювальна записка до дипломного проекту

на тему: Блок керування двигуном по положенню

3MICT

Перелік	ік скорочень, умовних позначень, терміні	В	3
ВСТУП	П		4
Розділ 1	1. АНАЛІЗ ТЕХНІЧНОГО ЗАВДАННЯ	ГА ПАТЕН	ТНИЙ ПОШУК 6
1.1.	Аналіз механіки електроприводу	•••••	6
1.2.	Вивчення аналогів		7
1.3.	Виріб та обґрунтування елементної баз	ЗИ	9
Розділ 2	2. СХЕМОТЕХНІЧНЕ ПРОЕКТУВАНН	F	144
2.1.	Розробка структурної схеми та принци	п роботи м	юдулю144
2.2 .	Розробка та розрахунок схеми електри	ичної прин	ципової 166
Розділ 3	3. ПРОЕКТУВАННЯ ДРУКОВАНОГО В	вузлу	244
3.1.	Вибір типу, матеріалу друкованих пла	Γ	244
3.2.	Вибір класу точності		25
3.3.	Вибір методу виготовлення ДП		26
3.4.	Розміщення компонентів та розводка Д	цП	27
3.5.	Розробка блока керування у Altium De	signer	28
Розділ	4. РОЗРАХУНКИ, ЩО ПІДТВ	ЕРДЖУЮ	ГЬ ПРАВИЛЬНІСТЬ
КОНСТ	ТРУКТОРСЬКОГО РІШЕННЯ		322
4.1. Вик	иконання конструкторсько-технологічного	о розрахун	ку елементів ДМ.32
4.2.	Електричний розрахунок ДП		37
4.3.	Розрахунок надіності ДВ		39
4.4.	Розрахунок віброміцності ДП		48
Розділ 5	5. ПРОГРАМУВАННЯ ВІРТУАЛЬНОГО	) ПРИСТРО	ЭЮ52
5.1.	Робота драйвера датчика кута	•••••	52
		1.46822	24.001 <i>[</i> 73
Змн. Арк. Розробив Б	№ доким. Підпис Дата Білаш Б.О. Блок керування	สิหมวมมอด	Літ. Арк. Аркушів
Срсограв	AUUMEHKU I.U.	_	1 75
Н. Контр. /	Лисенко О.І.		НТУУ «КПІ ім. І.Сікорського», ФЕЛ, гр. ДК–41
Ратвердив А	Антонюк O.I. Пояснювальна з	Βαπυσκα	·

5.2	Робота контролера АЦП.	566
5.3	Робота контролера ШІМ	577
5.4.	Алгоритм роботи програми	58
ВИСН	ОВКИ	644
СПИС	ОК ЛІТЕРАТУРИ	666
Додато	ок А	688
Техніч	не завдання на проектування	688
Додато	ок Б	73
Додато	ок В	102
Додато	ок Г	108
Додато	ок Л	109

Перелік скорочень, умовних позначень, термінів

МК – мікроконтролер

ДП – друкована плата

ДМ – друкований монтаж

ДВ – друкований вузол

ОП – операційний підсилювач

КЕ – конструктивні елементи

ПК – персональний комп'ютер

ПМ – посадкове місце

FPGA, ПЛІС – програмована логічна інтегральна схема

ШІМ, РWМ – широтно-імпульсна модуляція

АЦП, ADC – аналогово-цифровий перетворювач

ФВЧ – фільтр високих частот

ФНЧ – фільтр низьких частот

ПВЗ – пристрій вибірки зберігання

ПК – персональний комп'ютер

ЖКІ – жидкокристалічний індикатор

EPCS - Electronic prescriptions for controlled substances

PLL – Phaze-locked loop

САПР – система автоматизованого проектування.

УГО – умовно-графічне зображення

ПЗ – програмне забезпечення

ВСТУП

Двигуни призначені для перетворення будь-якої іншої енергії в механічну. Двигун повинен виконувати корисну роботу і відтворювати заданий закон руху виконавчих органів механізму. В залежності від призначення, конструктивних особливостей, двигун може розглядатися як система передачі і перетворення інформації, або як система електромеханічного перетворення енергії.

Електродвигун перетворює електричну енергію в механічну. Якщо розглядати двигун як систему передачі і перетворення інформації, то електродвигуни через свої властивості краще підходять для цієї ролі, ніж двигуни внутрішнього згоряння.

Керування такими електродвигунами відбувається через збільшення або зменшення величини напруги, її полярності на трансформаторах, що обертаються.

Метою даного проекту ϵ розроблення блока керування, який буде керувати електродвигуном за його положенням.

Для оптимального вирішення даного завдання розглянуто існуючі базові методи, покладені в основу даної апаратури.

В наш час немає певного універсального пристрою для керування. До того ж сфера застосування таких блоків дуже вузька, і має свої специфічні вимоги в залежності від умов використовування. Електродвигун, для якого розроблюється блок керування, є основою для радіолокаційної станції. Так як даний пристрій призначений для вузьконаправленого застосовування, його необхідно тестувати в спеціальних лабораторних умовах. Звичайний блок керування може не мати всіх тих режимів, необхідних для тестування, або мати дуже великий спектр режимів, які не будуть застосовуватись, при цьому дорого коштувати.

Практична новизна. Прилад, що розробляється, має зчитувати дані трансформатора двигуна, що обертається, у аналоговому вигляді, перетворювати дані в цифровий вигляд, обробляти інформацію про кут повороту та величину

 $Ap\kappa$.

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум	Підпис	Да	μ

струму, що протікає у трансформаторі, та видавати її на дисплей. Оператор, за допомогою спеціальних клавіш виконує керування двигуном. Через натиск на кнопки, пристрій генерує ШІМ-сигнал, який змінює швидкість обертання двигуна, його напрямок. Заздалегідь знаючи, яким буде двигун, що тестується, обирається елементна база та обирається схемотехнічне рішення.

Практичне значення. Запропонований пристрій не можна назвати універсальним. Використовуватись даний пристрій буде лише в лабораторних умовах підприємства «Радіонікс», для якого він розробляється.

У роботі розглядається огляд існуючої апаратури, створення принципової схеми, вибір елементної бази, вибір друкованого вузла, розрахунки, що підтверджують правильність конструктивних рішень, проектування друкованої плати у Altium Designer, створення програми для програмованої логічної інтегральної схеми (ПЛІС), всередині якої знаходиться вбудоване процесорне ядро Nios II, синтезуються контролер АЦП та ШІМ-контролер.

Розділ 1. АНАЛІЗ ТЕХНІЧНОГО ЗАВДАННЯ ТА ПАТЕНТНИЙ ПОШУК

1.1. Аналіз механіки електроприводу

Електроприводи використовуються для відтворення заданого закону руху виконавчих органів механізму(перша група), або для виконання цими органами корисної механічної роботи («силовий» привід, друга група).

До першої групи відносяться більшість позиційних приводів, приводи випробувальних і перевірочних стендів і іншого обладнання [1].

До другої групи відносяться головні приводи металорізальних станків, прокатних станків, насосів, вентиляторів і усіх інших механізмів і машин, призначених для перетворення механічної енергії в корисну роботу.

Але дуальність двох груп властива всім системам електроприводу. Це змушує одні з них розглядати як системи передачі і перетворення інформації, а інші – як системи електромеханічного перетворення енергії. Класифікацію електроприводів по цим властивостям вперше запропонував В.Г. Каган[2]. Таким чином, в першому випадку при конструюванні електроприводу основна увага приділяється на придання йому властивостей, які забезпечують якісне відтворення переданої інформації. При цьому в сталому режимі роботи встановлена потужність електродвигуна, як правило, кінця ДО використовується. В другому випадку домінуюче значення має вибір необхідної потужності електродвигуна і інших елементів силового приводу.

Проте не слід розглядати електроприводи першої групи тільки як системи для відтворення інформації, базуючи всі розрахунки і досліди на положеннях теорії керування. Вочевидь, найдосконаліші керуючі пристрої не зможуть забезпечити заданий рух робочих органів виконавчого механізму, якщо він не забезпечений енергетично силовою частиною приводу.

Так само і головний привід металоріжучого станка при достатньому запасі потужності не зможе виконати своїх енергетичних функцій, якщо система керування не забезпечить заданих законів його руху. Таким чином, в приводі здійснюються складні взаємозв'язки між його інформаційною і енергетичною

Арк.

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	μ

частинами. Тому, приступаючи до проектування електроприводу, інженер кожен раз неоднозначно вирішує, яку долю уваги слід приділити розробці керування і яку енергетичній частині. Ті ж самі задачі неминуче вирішуються при його виготовленні, наладці та експлуатації.

Для основних різновидів електроприводів були запропоновані і різні системи їх класифікації: для силових приводів — В.К. Поповим, а для приводів відтворення руху — С.А. Ковчіним.

Різновид систем автоматичного керування (САК) містить взаємопов'язані інформаційні і енергетичні канали. Причому інформаційно-замкнута САК формує задані закони руху виконавчих органів. В той же час така САК може реалізувати і задані закони керування перетворенням енергії, якщо будуть належним чином змінюватися її компоненти.

1.2. Вивчення аналогів

Під час пошуків реалізації блоку керування в першу чергу необхідно було визначити, чи ϵ певний пристрій для керування, який би задовольнив вимоги по керуванню двигуном по положенню.

Першим розглянутим патентом, який пропонує пристрій для керування серводвигуном є «Устройство для управления серводвигателем» 1967 року [3]. Номер патенту в базі СРСР — 191675. Даний патент пропонує керування через перемикаючий діод, який керується імпульсним трансформатором. Даний патент зовсім немає практичного значення в 2018 році, і був вибраний для ознайомлення з методами керування.

Другим розглянутим патентом ε «Позиционный серводвигатель». Номер патенту в СРСР 1222907, 1986 року [4]. Порівнюючи його з попереднім патентом, серводвигун має в своєму складі цифрові логічні елементи АБО. Для керування двигуном використовуються дискретні керуючі сигнали Р1-Р3. Повний опис роботи пристрою можна прочитати в описі патенту. Але для даного

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛТ 1.700227.001 110

часу керування застаріло, сучасні можливості електроніки дозволяють більш ширше керувати серводвигуном за допомогою комп'ютерів, мікроконтролерів.

Третім розглянутим варіантом стала «Система автоматического управления сервоприводами» авторів Мірзаєв Р.А., Смірнов Н.А [5]. На жаль — цей виріб не є запатентованим. Даний пристрій запропоновано у 2014 році, що свідчить про його актуальність. Пристрій пропонує керувати серводвигунами за допомогою ШІМ-сигналів, які генеруються контролером через керуючі сигнали, які поступають з ПК до контролера.

Дослідивши третій варіант, було розглянуто його основну ідею, яка може бути застосована при проектуванні власного блока керування.

Перевагами ϵ :

- Сучасність та актуальність методу керування;
- Застосування сучасної елементної бази: а саме ПК, мікроконтролерів;
- Завдяки сучасний компонентам підвищується надійність пристрою;
- Більш спрощений та автоматизований спосіб керування, порівнюючи з попередніми запропонованими методами, який має більш широкий спектр для керування двигуном.

Але при всьому цьому даний пристрій має наступні недоліки, які пропонується усунути пристроєм, який розробляється в дипломному проекті:

- Розглянутий пристрій періодично потребує підключення до ПК. Пристрій, що проектується, цю проблему усуває за рахунок того, що програма записується в пам'ять блоку і зберігається там;
- Розглянутий пристрій використовує зовнішній процесор. Пристрій, що проектується, використовує синтезований процесор, який можна в будьякий момент переконфігурувати.
- Пристрій, що проектується, оброблює не лише значення куту, а ще вимірює значення струму, має ширший діапазон керування.
- Розглянутий пристрій виступа ϵ як запропонований варіант, але не ϵ запатентованим.

					ПV11 169221 001 П2	A_{I}
Змн	Арк.	№ докум	Підпис	Да	ДК41.468224.001 ПЗ	

Дослідивши різні варіанти запатентованих та запропонованих пристроїв, було вирішено створити власний пристрій з нуля, який має свою структуру, будову та реалізацію.

1.3 Вибір та обґрунтування елементної бази

На пристрій поступає напруга живлення номіналом 5 В та 12 В, яка надходить з іншого, вже розробленого універсального блока живлення. Внутрішні компоненти блока керування споживають напругу номіналами 1,2 В, 2,5 В, 3,3 В. Тому необхідно перетворити вхідну напругу. Для цього використовуються перетворювачі напруги. Для перетворення напруги з 5 В в 2,5 В обирається мікросхема ТРЅ79325, у якої вихідне значення напруги фіксоване і становить 2,5 В [6]. Вихідний струм мікросхеми становить 200 мА. Цей струм задовольняє характеристики ПЛІС.

У випадку з 1,2 В та 3,3 В, сімейство мікросхем ТРЅ79325 не може видавати напругу 1,2 В ні у фіксованому ні у режимі підстроювання; також вихідного струму у 200 мА буде недостатньо у випадку з напругою 3,3 В. Тому прийнято рішення використовувати інший перетворювач напруги ТРЅ62000[7]. Він може видавати вихідну напругу в діапазоні від 0,9 В до напруги живлення та струм 600 мА. Було вирішено використати дві мікросхеми для подачі на подальшу схему напругу номіналами 1,2 В та 3,3 В.

Основним компонентом блока є FPGA фірми Altera з вбудованим процесорним ядром Nios II. Для повноцінного вирішення задачі керування двигуном достатньо не дуже потужної мікросхеми, тому було вирішено обрати мікросхему EP3C25E144I7 [8]. Це пристрій сімейства Cyclone III, яка має вбудоване процесорне ядро. На даний момент сімейство Cyclone II вже вийшло з виробництва, а більш потужніші сімейства ставити немає сенсу, адже прогнозується використання дуже малої частини логічних елементів ПЛІС. З цих розмірковувань та доступних варіантів було обрано саме сімейство Cyclone III. Сама мікросхема виготовлена у QFP корпусі, має 144 контакти, з яких

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	<i> </i> ~~Д~~

Арк.

універсальних контактів вводу/виводу, доступних користувачу, 83. Цієї кількості буде більше, ніж достатньо для забезпечення роботи блока.

Для конфігурації та застосування флеш-пам'яті було вирішено застосовувати EPCS-мікросхему EPCS16SI16N [9]. У ПЛІС є спеціальні контакти для роботи з даною мікросхемою, то їх потрібно просто з'єднати між собою. Під час пошуків було знайдено лише корпус з 16 контактами, з яких 8 ні до чого не приєднані. В умовах жорстких обмежень по площі, дана мікросхема не підійшла. Але для даного розроблюваного корпусу та габаритів плати можна встановити даний тип корпусу.

На блок керування поступає значення кута від датчика TS2640N691E125 [10]. Даний датчик є синусно-косинусним трансформатором. Необхідно обрати такий драйвер, який зможе генерувати гармонічні сигнали, які поступають до трансформатору, що обертається (резольверу), приймати значення синуса та косинуса цього сигналу, перетворювати їх в цифровий код та передавати дані до керуючого пристрою. Для цих цілей було обрано спеціально розроблений та виготовляємий фірмою Analog Devices перетворювач з опорним генератором AD2S1210 [11]. Дана мікросхема має вбудований програмний маятниковий генераторо, який генерує синусоїдальну хвилю спеціально для резольверів. Генератором можна керувати програмно з центрального процесору, що дозволяє змінювати частоту генеруючого гармонійного сигналу. Вихідний сигнал представляється у вигляді 16-розрядного цифрового коду, який виходить з 16 контактів мікросхеми. Інформаційний сигнал, а також керуючі сигнали під'єднуються до універсальних контактів вводу / виводу FPGA.

Для перетворення аналогового значення струму у цифровий код необхідно використовувати АЦП. АЦП повинно мати малошумну широку полосу пропускання, коротку затримку. Для передачі цифрового коду буде достатньо послідовний інтерфейс передачі даних. Виходячи з даних умов в якості АЦП було обрано AD7687BRMZ [12]. Даний АЦП генерує саме послідовний цифровий сигнал на своєму виході. Час перетворення аналогового сигналу в

 $Ap\kappa$

					ДК41.468224.001	П3
Змн	Арк	№ докум	Підпис	Ла	ДИТТ.ТОО ZZT.ООТ	1 10

цифровий згідно технічної документації складає до 2,2 мкс, а мінімальний період передачі одного розряду цифрового коду складає 15 нс. Згідно Рисунку 1.1, для передачі цифрового сигналу на вихідний контакт необхідно 17 тактів. Також необхідно 3 нс для встановлення роботи запису з падаючого фронту і час переходу вихідного контакту в низький режим. Для передачі даних з трьох послідовно включених АЦП максимально необхідний час становить 15 нс. В даному пристрої буде застосовуватися один АЦП. Сумарний час для передачі даних з АЦП складає 17*15+3+15=273 нс = 0,273 мкс. Отже, час передачі даних набагато менший за час перетворення аналогового сигналу в цифровий. Тому для цього достатньо використовувати послідовну передачу сигналу.

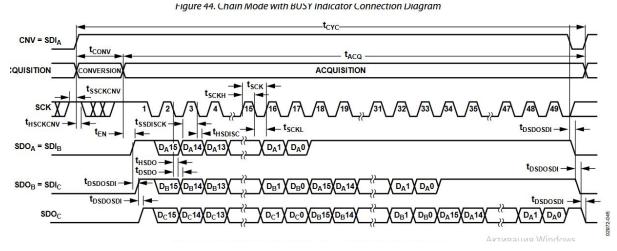

Рисунок 1.1 Часова діаграма АЦП.

Для забезпечення тактування в пристрої необхідно додати тактовий генератор. На вхід ПЛІС необхідно подавати базову тактову частоту, яка всередині завдяки PLL буде перетворюватися на іншу частоту. Проаналізувавши можливості перетворення PLL одних частот в інші було обрано за базову частоту 10 МГц. Тому для генерації цієї частоти було обрано компонент ECS-3963-100 [13]. Він працює на напрузі живлення 3,3 В, і генерує частоту 10 МГц. Сама мікросхема складається з 4 контактів: живлення, вихід, земля, дозвіл роботи. Генератор повинен генерувати тактовий сигнал весь час, незалежно від програми, тому контакт дозволу роботи необхідно під'єднати до живлення.

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛТ1.700227.001110

Арк. 11 Для вихідного ШІМ сигналу важливо зберігати його форму при надходженні до двигуна. У зв'язку з тим, що пристрій, для якого розроблюється блок керування, працює в жорстких електромагнітних умовах, необхідно на цей пристрій подавати диференційні сигнали (так як саме вони використовуються в системі, для якої розробляється даний блок керування). Тому використовуються диференційні пари. Щоб з керуючого сигналу створити диференційну пару, вирішено використовувати мікросхему FIN1001 [14]. Мікросхема призначена саме для цієї задачі. Має 5 контактів: живлення 3,3 В, земля, вхідний сигнал, два вихідних диференційних сигнали.

Згідно ГОСТ 12.2.007-75, якщо напруга живлення більше 42 В, то роз'єм, який ϵ джерелом, повинен бути типу «гніздо», а роз'єм, який ϵ приймачем живлення повинен бути типу «вилка» . В даному пристрої напруга живлення менше 42 В, тому немає різниці якого типу встановлювати роз'єми.

Всі типи роз'ємів, розташування сигналів та живлення на контактах узгоджується з приймаючим або передаючим пристроєм заздалегідь.

Висновок до розділу:

Пристрій, що проектується повинен керувати двигуном по положенню. Двигун має працювати за заданим законом руху. Для керування двигуном необхідно знати значення його кута. Для цього було досліджено різну кількість існуючих патентних рішень керування серводвигуном. Зроблено висновок, що дана область керування двигуном по положению не є досить вивченою, адже більшість знайдених патентних рішень ϵ застарілими. сучасних запропонованих варіантів керування двигуном ϵ недолік в тому, що вони вимагають постійного контакту з ПК. Двигун, для якого розробляється блок керування, досліджується у лабораторних умовах, в яких знаходження ПК не є можливим. Виходячи з цього прийнято рішення розробити особливий блок керування двигуном в лабораторних умовах. Для керування на резольвері

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум	Підпис	Ла	Д МТ1.Т0022Т.001 110

 $Ap\kappa$

двигуна встановлюється датчик, який передає значення синуса та косинуса обертання кута обертання. Щоб отримувати інформацію з резольвера була обрана спеціальна елементна база. При її виборі враховувалися: спеціальне призначення певних мікросхем для зчитування даних в двигуна, а також масовість та популярність, ціна, постачання та можливість придбання на території України інших стандартного вжитку мікросхем. Вибір елементної бази виявився вдалим, в результаті чого стає можливим подальше проектування пристрою.

Розділ 2. СХЕМОТЕХНІЧНЕ ПРОЕКТУВАННЯ

2.1 Розробка структурної схеми та принцип роботи модулю

Структура блока керування і його взаємозв'язок з установкою моделювання режимів роботи привода зображена на Рисунку 2.1.

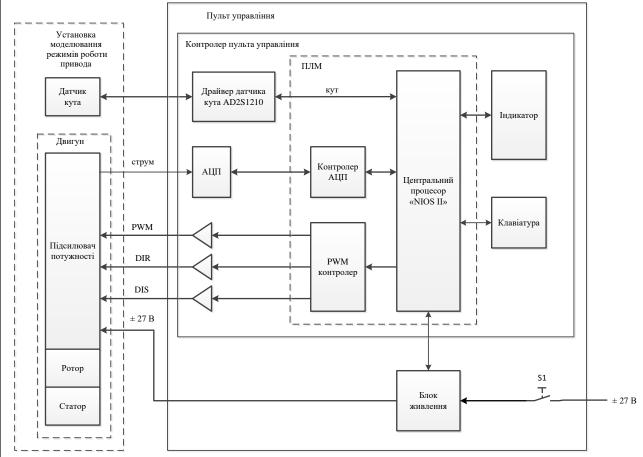

Рисунок 2.1 Структура блока керування

Блок керування складається з:

- FPGA, до складу якої входить центральний процесор Nios II, з синтезованим ШІМ-контролером та АЦП-контролером;
- Драйвер датчика кута;
- АЦП;
- Диференційні драйвери;
- Індикатор;
- Клавіатура.

						Арк.
					ДК41.468224.001 ПЗ	1/.
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛТ1.700227.001110	14

Блок призначений для формування сигналів для випробуваного двигуна, вимірювання кутового положення ротора і струму двигуна.

В схемі вимірювання кута повороту ротора застосовується датчик TS2640N691E125, розташований безпосередньо на осі випробуваного двигуна і мікросхема перетворювача кут / код AD2S1210 в модулі керування. Виміряне значення кута повороту осі ротора двигуна надходить по паралельній 16-ти розрядній шині на цифровий контролер. Це значення відображається на індикаторі і використовується в алгоритмі формування керуючих сигналів на серводвигун (при виборі відповідного режиму роботи). Конструктивно, в двигуні застосовується датчик струму, вихідний сигнал якого надходить на схему вимірювання, що представляє собою 16-ти розрядний аналого-цифровий перетворювач (АЦП). Для управління серводвигуном цифровий контролер формує і видає такі сигнали управління: PWM, DIR, DIS. PWM - це широтноімпульсний модульований сигнал, керуючий швидкістю обертання двигуна. DIR - сигнал вибору напрямку обертання. DIS - сигнал дозволу роботи двигуна. Функціонально, модуль управління двигуном імітує роботу бортового контролера платформи, замикаючи зворотний зв'язок по положению від датчика кута повороту ротора відповідно до заданого режиму роботи. Інформація про струм і кутове положення двигуна виводиться на індикатор модуля. Додатково, забезпечується режим обмеження струму і кута повороту.

Схема індикації забезпечує візуалізацію заданого режиму роботи і значення наступних параметрів:

- максимально допустимого кута повороту ротора;
- максимально допустимого значення величини струму двигуна;
- номінального значення струму двигуна;
- поточного значення кута повороту ротора;
- поточного значення струму двигуна.

2.2 Розробка та розрахунок схеми електричної принципової

У дипломному проекті розглядається розробка друкованого вузла, який називається «Контролер модуля управління».

Схема контролера модуля управління живиться від 5В постійної напруги живлення. Напруга живлення номіналами 5 В та 12 В поступає з роз'єму XP12.

Для забезпечення напругою номіналами 1,2 В, 2,5 В, 3,3 В, розроблена схема перетворення вхідної напруги. Для формування напруги 1,2 В, 3,3 В TPS62000. ΪΪ використовується мікросхема підключення обрано згідно рекомендаціям технічної документації на дану мікросхему. На вході живлення мікросхеми додається керамічний конденсатор номіналом не менше ніж 10мкФ. Паралельно йому додано ще один конденсатор номіналом 0,1 мкФ. Таке рішення прийнято з загального досвіду, де якомога ближче до контакту мікросхеми ставиться керамічний конденсатор вказаного вище номіналу. Мікросхеми працюють в режимі підстроювання. З виходу контакту FB подається фіксована напруга 0,45 В. Вихідна напруга формується ні дільнику, який складається з двох резисторів R60, R66 для DA5, та R61, R67 для DA7. Розрахунок виконується за формулою (2.1).

$$U_{out} = 0.45 * \left(1 + \frac{R_2}{R_1}\right) \tag{2.1}$$

Згідно технічної документації сума опорів для резисторів дільника не повинна перевищувати 1 МОм. Для задання вихідної напруги 3,3 В було розраховано резистори R60 = 15 кОм, та R66 = 95,3 кОм. В результаті отримали вихідну напругу:

$$U_{out} = 0.45 * \left(1 + \frac{95300}{15000}\right) = 3.3 \text{ B}$$

Для забезпечення надійності згідно технічної документації потрібно додати шунтуючий конденсатор номіналом 220 пФ.

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛТ 1.700227.00 1 110

Для задання вихідної напруги 1,2 В було розраховано резистори R61 = 100 кОм, та R67 = 165 кОм. В результаті отримали вихідну напругу:

$$U_{out} = 0.45 * \left(1 + \frac{165000}{100000}\right) = 1.2 \text{ B}$$

Для забезпечення надійності згідно технічної документації також додаємо шунтуючий конденсатор.

Для задання вихідної напруги 2,5 В використовується мікросхема ТРЅ79325, яка видає фіксовану напругу номіналом 2,5 В. Схема її підключення та номінали конденсаторів обрано згідно технічної документації.

Для забезпечення послідовного подання живлення на ПЛІС сигнал готовності джерела живлення 1,2 В поступає на вхід дозволу роботи джерел живлення 2,5 В та 3,3 В. Ці рекомендації запропоновані виробником ПЛІС у технічній документації.

Для перевірки роботи напруги на початковому етапі налагодження плати додаються нульові резистори R69-R71, які спочатку не впаюються, а після перевірки правильного перетворення напруг впаюються, тим самим з'єднуючи перетворювачі напруги з усією іншою схемою.

Результуюча схема для перетворення всіх трьох напруг зображена на Рисунку 2.2.

Основною складовою схеми ϵ FPGA EP3C25E144I7 фірми Altera. Вона має 144 контакти. Для даного пристрою це більш ніж достатньо. Різні банки ПЛІС та її ядро живляться напругами 2,5 В, 3,3 В, 1,2 В. Усі сигнали до ПЛІС, окрім тактуючих, подаються на стандартні контакти вводу/виводу мікросхеми. На усі контакти живлення ставиться якомога ближче до корпусу конденсатор 0,1 мк Φ , який підтягнутий до землі.

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк	№ докум	Підпис	Ла	ДЛТ1.700227.001110

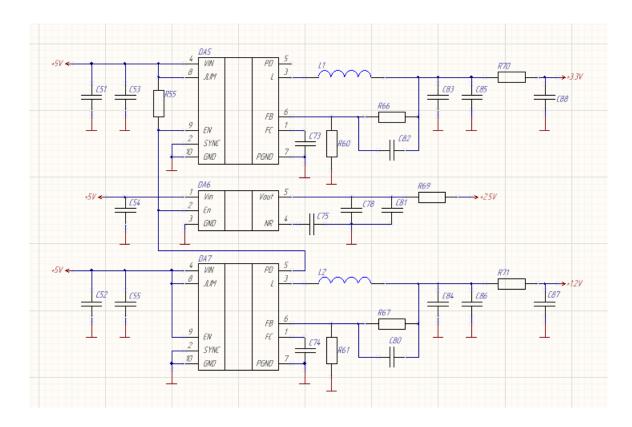

Рисунок 2.2. Схема перетворення вхідної напруги.

Це робиться для попередження імпульсів та шумів в ланцюгах живлення. Коли конденсатор ставиться біля контакту живлення будь-якої мікросхеми, то шлях провідника між контактом мікросхеми та конденсатором має свою паразитну індуктивність та опір, може створитись фільтр, який при високих частотах негативно впливає на роботу мікросхеми. В деяких випадках запобіжні конденсатори необхідно ставити на сам контакт мікросхеми. Це рекомендовано самими виробниками. У випадку з FPGA, Altera має рекомендаційні поради для правильного розташування компонентів на платі. Але для даного пристрою такі вимоги не критичні, тому конденсатори розташовано лише близько до контактів FPGA.

Надалі біля всіх контактів живлення та землі, керуючих контактів також будуть розташовуватися запобіжні конденсатори.

До ПЛІС безпосередньо під'єднується EPCS-мікросхема EPCS16SI16N. Між контактами для передачі даних ставиться невеликий фільтруючий резистор для зменшення крутизни фронту вихідних сигналів, тим самим зменшуючи

Арк. 18

				ДК41.468224.001	П3
Змн Аг	ок № докум	Підпис	Ла	ДПТ1.ТООZZT.ООТ	

паразитні шумові перешкоди. Варіант розташування запобіжних конденсаторів береться згідно рекомендацій технічної документації, та розташовується біля контактів живлення.

З ПЛІС з'єднується драйвер датчика кута AD2S1210. Ця мікросхема приймає диференційні аналогові сигнали SIN та COS, які поступають з датчику кута. Між цими диференційними сигналами ставиться резистор узгодженого навантаження для поглинання енергії. По провідникам протікає струм, який у мікросхему втікає мізерно малий. Для того, щоб струм не відбивався зворотно у провідник, то ставиться резистор, через який струм стікає до іншого провідника, тобто резистор знищує струм. Резистор ставиться номіналом 10 кОм не для хвильового опору, а як навантаження на резольвер відповідно з рекомендаціями по використанню резольвера.

На тактовий контакт ставиться резистор малого номіналу для відфільтровування перешкод у сигналі.

На виході мікросхема передає 16-бітний двійковий код, який передає до ПЛІС значення кута, а також керуючі сигнали. Також в залежності від команд процесора, драйвер видає гармончні сигнали EXC та $\overline{EXC}$. Ці задають опорну гармоніку для поворотного трансформатора (резольвера). Ці сигнали поступають на диференційний підсилювач THS4130IDGK [15], який також виступає як ФНЧ. Підсилювач живиться від 12 В, і подає сигнал такою амплітудою на резольвер. Так як датчик TS2640N691E125 має коефіцієнт трансформації $0.5\pm10\%$, то для того, щоб на вхід мікросхеми приходили сигнали SIN та COS належної амплітуди, плюс врахувавши втрати, було прийнято рішення використовувати саме 12 В як напругу живлення підсилювача. Мікросхема THS4130IDGK та до неї резистори працюють як інвертуючий диференційний під'єднані підсилювач, так як прямий вихід мікросхеми через зворотній зв'язок з'єднується Вихідна напруга інвертуючого диференційного інверсним входом. підсилювача знаходиться за формулою (2.2):

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	μ

 $Ap\kappa$

$$V_{out} = -V_{in} \frac{R_2}{R_1} (2.2)$$

У випадку з THS4130IDGK резистром R_2 виступає резистор R_{44} , а резистором R_1 виступає резистор R_{16} . Отже, вихідною напругою буде:

$$-5B\frac{51000}{24300} = 10,5B$$

Так як даний підсилювач виступає як фільтр, то фільтруючу роль в даному каскаді виконує ланцюг R_{26} , C_{21} . Частота зрізу знаходиться за формулою (2.3):

$$f = \frac{1}{2\pi RC} \tag{2.3}$$

Для даного елементу частота зрізу становитиме:

№ докум

$$\frac{1}{2*\pi*1,\!13*10^3*6,\!8*10^{-12}}=20,\!723\;\text{кГц}.$$

Згідно технічної документації на AD2S1210, дана мікросхема генерує гармонічні сигнали з частотою до 20 кГц.

Дане розташування пасивних елементів справедливо і для протилежного даному каскаду підсилювача.

Розташування елементів в такому порядку рекомендовано в технічній документації THS4130IDGK при використанні мікросхеми в даному режимі роботи.

До ПЛІС під'єднується АЦП. Його схема представлена на Рисунку 2.3.

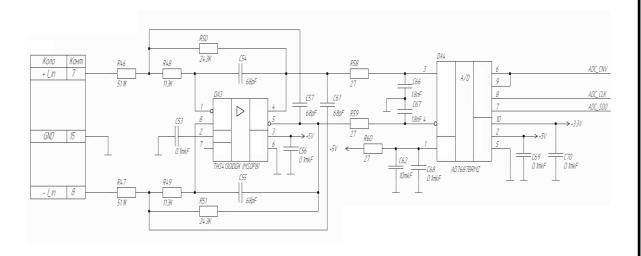

Рисунок 2.3. Схема підключення АЦП.

Схема складається безпосередньо з АЦП AD7687BRMZ. Даний компонент приймає аналоговий диференційний сигнал, та видає на ПЛІС послідовне 16розрядне двійкове значення струму двигуна. АЦП певний проміжок часу зчитує значення струму, після чого передає на вихід його цифровий еквівалент. Зчитування значення струму відбувається по принципу ПВЗ: всередині АЦП є конденсатори, які заряджаються до певного значення, з якого потім отримують значення величини напруги, а відповідно і струму. Розмір конденсаторів дуже малий, тому необхідно подавати максимально точну величину струму на АЦП. Для цього застосовується вже згадана вище мікросхема диференційного підсилювача THS4130IDGK. Для цієї схеми на підсилювач подається напруга живлення 5 В, адже необхідно не підсилити, а повторити сигнал. Між підсилювачем та АЦП ставиться фільтр, який складається з резистору та конденсатору, який повинен бути на декілька порядків більше внутрішніх конденсаторів. Поки АЦП не заміряє значення струму, цей конденсатор заряджається. Під час замикання та замірювання АЦП даний конденсатор розряджається, швидко заряджаючи внутрішні конденсатори АЦП. Резистор потрібен для обмеження струму на шляху від підсилювача до АЦП. Зазвичай його значення береться до 1 кОм.

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	<i> </i> ~~Д~~

 $Ap\kappa$

Тактовий генератор з'єднується через резистори малої величини (до 100 Ом) з тактовими входами ПЛІС. До входу живлення додаємо запобіжний конденсатор номіналом 0,1 мк Φ .

Мікросхеми FIN1001 мають однаковий інтерфейс в своєму підключенні. Згідно технічної документації рекомендацій щодо підключення пасивних компонентів навколо мікросхеми немає. Тому вирішено поставити біля контакту живлення запобіжний конденсатор номіналом 0,1 мкФ. Між вихідними контактами ставиться резистор узгодженої напруги на 100 Ом.

Роз'єми M20-9770242 з'єднують центральний процесор зі світлодіодами та кнопками керування. У випадку з діодами транзистори [16] ставляться для того, щоб збільшити надійність пристрою, зменшити навантаження на джерело живлення ПЛІС, збільшити струм, яскравість світіння діода. Транзистор працює в ключовому режимі.

У випадку з кнопками використовується RC-ланцюг, який створює навмисні затримки у вузлі для зменшення впливу брязкоту контактів.

Висновок до розділу:

На основі поставленого технічного завдання була розроблена структурна схема пристрою. Схема містить в собі усі структурні зв'язки блока керування з пристроєм, на яким виконується контроль, а також з іншими платами та елементами, необхідними для вимірювання та обробки даних з двигуна. Була виконана перевірка, чи задовольняє дана структурна схема усі вимоги до здійснення керування та слідкування за двигуном Обравши елементну базу та опираючись на структурну схему була спроєктована схема електрична принципова. При проєктуванні схеми електричної принципової окремі каскади будувалися згідно рекомендації технічних документацій до мікросхем для найбільш коректної роботи. В каскадах, де було необхідно виконати розрахунок, були виконані розрахунки вихідної напруги перетворювачів напруги,

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	μ

Арк.

коефіцієнтів підсилення диференційного підсилювача, частоту зрізу ФНЧ. Результат розрахунків задовольняє вимоги ТЗ. Виходячи з власного досвіду, до всіх контактів живлення додавалися запобіжні конденсатори на 0,1 мкФ. У інформаційних ланцюгах, які виходять з контактів ПЛІС додавалися резистори номіналом не більше 100 Ом для створення спеціальної затримки сигналів. Це необхідно через те, що ПЛІС дуже швидко генерує фронти імпульсів, які, поступають до інших мікросхем, можуть некоректно ними сприйматись. Тому дана затримка дещо тормозе наростання фронтів. На входах диференційних сигналів мікросхем додавались резистори, які поглинали хвильову енергію через стікання по черзі струму один на інший провідник, через що струм не відбивався з мікросхеми знову до сигнальних ланцюгів. Номінал резисторів вибирався згідно хвильовому опору провідників.

Розділ З. ПРОЕКТУВАННЯ ДРУКОВАНОГО ВУЗЛУ

3.1. Вибір типу, матеріалу друкованих плат

Для виготовлення пристрою було прийнято рішення про виготовлення 4шарової друкованої плати. Таке рішення прийнято через певну кількість причин:

- Провідники живлення та сигнальні провідники мають знаходитись якомога далі одні від одних для зменшення електромагнітних завад, паразитних ємностей, індуктивностей. Для нейтралізації цих чинників було обрано рішення розмістити якомога більше сигнальних провідників на верхньому шарі ДП, а усі провідники живлення на третьому шарі. Другий шар відведено повністю для землі. Таким чином другий шар виступає «екраном» між різними типами провідників. Усі провідники, які не була змога розмістити на верхньому шарі, розміщувались на нижньому, але все одно окремо від провідників живлення.
- При використанні 4-шарової ДП відбувається оптимізація розміщення друкованих вузлів. Також такий підхід дозволяє створювати на шарі землі критично важливі окремі ділянки землі, які потім з'єднуються з загальному землею.
- Сучасні можливості в відношенні ціна/технологія дозволяють використовувати багатошарові ДП там, де раніше така можливість в порівнянні з двошаровою ДП могла коштувати набагато дорожче.

При нарощуванні кількості шарів рекомендується розділяти внутрішні шари землею для екранування. Для даного пристрою 4-шарової ДП буде повністю достатньо.

Виготовлення плати виконується на українському підприємстві «Гальванотехніка». Плата буде виготовлятися з матеріалу FR4-4-35-1,5. Даний матеріал ϵ фольгованим склотекстолітом з підвищеною нагрівостійкістю, товщиною 1,5, мм, облицьований з двох зовнішніх та двох внутрішніх сторін мідною електролітичною фольгою товщиною 35 мкм.

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	<i> </i> ~~Д~~

3.2. Вибір класу точності

Згідно ГОСТ 23571-86, існує 5 класів точності ДП (Таблиця 3.1). Клас точності повинен виходити з технології виробництва та застосованих компонентів. Підприємство «Гальванотехніка» має можливість виготовляти ДП до 5 класу точності включно.

Таблиця 3.1. - Номінальне значення основних розмірів для класу точності

Условное	Номинальное значение основных размеров для класса точности									
обозначение	1	2	3	4	5					
b, [мм]	0,75	0,45	0,25	0,15	0,1					
S, [MM]	0,75	0,45	0,25	0,15	0,1					
b _{по} , [мм]	0,3	0,2	0,1	0,05	0,025					
Кдт	0,4	0,4	0,33	0,25	0,2					

В Таблиці 3.1 параметр b, [мм] - ширина друкованого провідника; S, [мм] — відстань між краями сусідніх елементів; b_{no} , [мм] - гарантований поясок; $K_{д\tau}$ - відношення номінального значення діаметра найменшого з металізованих отворів до товщини друкованої плати.

В умовах даного проекту 5 клас точності критично не потрібен. Даний пристрій має фіксовані габаритні розміри, які визначались виходячи з габаритних розмірів корпусу. Тому аналізуючи їх, надається можливість працювати на великій площині плати. Саме тому, мінімальна товщина провідників була обрана не 0,1 мм, що ϵ мінімальним значенням для 5 класу точності, а 0,25 мм. Товщина плати складає 1,5 мм. Діаметр усіх перехідних отворів складає 0,75 мм. Виходячи з цього, відношення мінімального діаметра металізованого отвору до товщини плати складає 0,5. Товщина гарантованого пояску складає 0,225 мм, що майже в 10 раз більше за мінімальне значення 5 класу точності. Виходячи з усіх названих показників є можливість обрати 3 клас точності. Але відстань між сусідніх елементів краями не дозволя€ використовувати цей клас. Мікросхеми, які були обрані, виготовляються в корпусі, для якого розрахована відстань між контактними майданчиками становить 0,2 мм. Тому необхідно використовувати 4 клас точності. Так як

					ДК41.468224.001 П	13
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДК+1.+0022+.00111	

параметри, наведені в Таблиці $3.1~\varepsilon$ мінімальними, не має необхідності змінювати товщину провідників та діаметр перехідних отворів.

В результаті обрано 4 клас точності. Даний клас передбачає проведення провідників між контактними площадками SMD резисторів. Але дана можливість не використовувалась: простору ДП достатньо для проведення провідників без їх транзитного розміщення під компонентами.

3.3 Вибір методу виготовлення ДП

Підприємство «Гальванотехніка» виготовляє ДП комбінованим позитивним методом.

Комбіновані методи засновані на виготовленні ДП з фольгованих матеріалів. Провідники отримують хімічним методом, а металізацію отворів - хімічним або електрохімічним осадженням. Сутність комбінованих методів полягає в отриманні друкованих провідників шляхом травлення фольгованого діелектрика і металізації отворів електрохімічним способом. У позитивному методі травлення рисунку відбувається після металізації отворів, а для з'єднання металізованих отворів використовується ще не витравлена фольга, спочатку присутня на поверхні заготовки. Експонування рисунку схеми проводиться з фото позитиву. Після експонування проводиться свердління і металізація отворів. Потім рисунок схеми і металевий шар в отворах захищаються шаром гальванічного срібла або іншого металу, стійкого до рідини для травлення міді, після чого проводиться травлення незахищеної міді.

Переваги комбінованого позитивного методу:

- виключається можливість зриву контактних майданчиків під час свердління отворів;
- не потрібно застосування спеціальних контактуючих пристосувань при металізації отворів;

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛТ1.700227.001110

- знижується шкідливий вплив хімічних розчинів на ізоляційну основу і на міцність зчеплення фольги з основою плати.

3.4. Розміщення компонентів та розводка ДП

Розміщення компонентів було розпочато з розміщення на спеціально відведені для цього місця деяких компонентів. Габаритні розміри плати та кріпильні отвори на початок розміщення та створення друкованої плати були вже відомі.

Компонентами, які були першими розміщені на платі, є XP1 та XP10. Виходячи з того, що вони є з'єднувальними елементами між пристроєм та зовнішніми блоками, у них заздалегідь було визначено розміщення та контактні майданчики. Також відносно визначеним місцем розміщення ϵ місце для елементу XP12. На даний роз'єм поступає 5 В та 12 В живлення від плати живлення, яка знаходиться в блоці керування біля плати керування. Тому їх зв'язок необхідно зробити максимально коротким. Біля роз'єму ХР1 розташовуємо три мікросхеми для диференційного перетворення сигналів. Так як в межах самої плати перешкоди не мають значного впливу, було вирішено розташувати диференційні перетворювачі не біля самих виходів з ПЛІС, а біля роз'єму. Це було зроблено через те, що біля самої ПЛІС немає багато вільного міспя.

Біля роз'єму XP10 розташовано мікросхему DA3, яка підсилює і фільтрує опорний гармонічний сигнал, що поступає на резольвер. Дана мікросхема живиться від 12 В, які поступають від заздалегідь визначеного і близько розташованого роз'єму XP12. Далі в одній площині за XP10 та DA3 розміщуємо драйвер датчика кута DA1. Розміщення необхідно було виконати в такому положенні, щоб сумарна довжина всіх провідників, які йдуть з драйвера до інших компонентів, була мінімальна.

Основна мікросхема FPGA розташувалась всередині ДП. При виводі провідників з неї була обрана стратегія розташовування компонентів, які

Арк.

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн А	אמ.	№ докум	Підпис	Да	 дит г. тоо22т.оо г г го

з'єднуються цими провідниками з FPGA, на тій стороні, з якої провідники виходять. Також усі інші роз'єми розташувалися з усіх 4 сторін по краям для більшої зручності.

Мікросхеми для перетворення живлення розташувались близько до роз'єму живлення 5 В. Була обрана область на ДП, де немає сигнальних провідників. В тій області відбувається перетворення напруги 5 В на інші напруги, і звідти ті напруги поширюються вже на 3 шари ДП для живлення інших компонентів

Усі інші компоненти розташовувались на вільних місцях ДП.

Усі конденсатори було розташовано якомога ближче до контактів мікросхем. У випадку з ПЛІС використовувався алгоритм створення перехідного отвору, на який з 3 шару поступає напруга живлення. На верхньому шарі цей перехідний отвір з'єднується з контактним майданчиком виводу мікросхеми, а на нижньому шарі перехідній отвір з'єднувався з конденсатором, який надалі під'єднувався до землі. Таким чином виникає ізольована від загального живлення дільниця, на якій конденсатор запобігав проходженню шумів до контакту мікросхеми.

Технології підприємства «Гальванотехніка» не дозволяють створювати перехідні отвори з одного певного шару на інший. Тому усі перехідні отвори йдуть наскрізь через 4 шари. Під час розводки ДП цей фактор теж враховувався.

Уся розводка ДП виконувалась повністю вручну, з урахуванням всіх вище сказаних умов, без застосування автоматичної розводки у САПР.

3.5 Розробка блока керування у Altium Designer

Altium Designer - комплексна система автоматизованого проектування (САПР) електронних модулів на базі друкованих плат, яка дозволяє виконувати повний спектр проектних завдань, від концепції функціонування до випуску повного комплекту конструкторських і виробничих даних для випуску готової продукції електронних модулів.

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум	Підпис	Да	ДЛТ1.700227.001110

Програма AD надає великі можливості для розробки електронних пристроїв. Під час написання дипломного проекту були розглянуті такі можливості програми:

- самостійне створення бібліотеки компонентів (додавання УГП і посадкового місця);
- створення принципової електричної схеми;
- трасування друкованої плати (ручне або автотрасування).

PCB Project — це набір документів, необхідний для виготовлення друкованої плати, данні котрої призначені для рішення однієї конструктивно-закінченої задачі. Документи представляють собою файли різних типів, котрі можуть додаватися в проект. Редагування документів виконується редактором, причому назва редактора співпадає з типом документу.

AD ма ϵ готові бібліотеки компонентів. Але використання цих бібліотек ϵ в загальному випадку неоптимальним у зв'язку з деякими недоліками:

- УГП компонентів не відповідає ГОСТ;
- Дана бібліотека містить в собі обмежену елементну базу відомих виробників.

Тому для оптимальної, правильної роботи в проектуванні друкованого вузла створюється бібліотека компонентів і моделі у відповідності до усіх вимог.

УГП і посадкові місця компонентів формуються у редакторі бібліотек (Library Editor). В середовищі $AD \ \epsilon$ чотири типи бібліотек: символів, моделей, інтегровані бібліотеки, бази даних.

В кожному редакторі AD ϵ свій набір інструментів і панелей для роботи. Основна панель, з якої виконується робота в редакторі схем ϵ панель Libraries. AD ділить об'єкти, котрі ϵ на полі електричної схеми на графічні та електричні.

До графічних відносять:

- Лінія;
- Дуга, еліптична дуга;
- Сплайн-лінія;

					ДК41.468224.001	П3
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛТ1.700227.001	110

- Еліпс, окружність;
- Прямокутник, округлений прямокутник;
- Многокутник;
- Графік;
- Секторна діаграма.

До електричних об'єктів відносять:

- Лінії електричного зв'язку;
- Схемні компоненти;
- Лінії групового зв'язку у виді джгута;
- Лінії групового зв'язку;
- Ідентифікатори електричних кіл.

Процедура формування схеми насправді проста, і в загальному випадку представляє собою послідовне розміщення і з'єднання на листі електричних і графічних об'єктів.

Створення файлу плати може бути виконано вручну, а також за допомогою майстра PCB Board Wizard, котрий по послідовним етапам опитує інформацію про ДП, яка потім виражається у виді конструктивних правил і параметрів проектування. Під розробкою конструктивних параметрів розуміється етап розробки ДП від створення файлу плати до розміщення компонентів, котрі складаються з чотирьох кроків: формування контуру для ДП, описання стека слоїв, установки кріпильних отворів і визначення заборонених зон для трасування.

В AD задача інтерактивного трасування вирішується інструментом автотрасування, який знаходиться в меню AutoRoute. Автоматичне трасування окремих елементів дає не дуже задовільний результат, так як немає можливості налаштування її алгоритму, який може бути вказаний тільки для трасування всієї плати.

					ДК41.468224.001	П3
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛТ1.ТОО22Т.ООТ	1 10

Висновок до розділу:

№ докум

В даному розділі обиралась ДП, на якій надалі будуть розміщуватись елементи. Виробництво плати виконується на підприємстві «Гальванотехніка» так як підприємство, для якого розробляється даний блок керування двигуном, замовляє виготовлення ДП саме на «Гальванотехніці». «Гальванотехніка» виготовляє свої плати на матеріалі FR-4, що є надійним та поширеним матеріалом, комбінованим позитивним методом. В цьому випадку опис та аналіз методів та матеріалу відбувався виходячи з можливостей та технологій підприємства а не навпаки. Розміри та форма ДП, розміщення роз'ємів, які з'єднують блок керування з зовнішніми пристроями, були узгоджені з конструкторами, які розробляють корпус, заздалегідь.

Виходячи з початкових умов, розташування компонентів відбувалось послідовно. ПЛІС також першою розташувалась всередині ДП для подальшого розташування зв'язаних компонентів з нею навколо неї. ДП має 4 шари. Основна кількість сигнальних провідників розташована на верхньому шарі, в той час як провідники живлення розташовувались на третьому шарі. Другий шар повністю виступає як загальна земля пристрою. Це виконано для екранування провідників живлення від сигнальних. Мікросхеми перетворення живлення розташувались в стороні від сигнальних провідників.

Усі запобіжні конденсатори було вирішено розміщувати на нижньому шарі через перехідний отвір до контактів живлення. Розміщення самих елементів виконувалось за алгоритмом якомога меншої довжини та максимально прямого розміщення провідників між FPGA та з'єднаних з нею компонентів. Зроблено висновок, що фінальне розміщення компонентів та трасування є вдалим.

Розділ 4. РОЗРАХУНКИ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ ПРАВИЛЬНІСТЬ КОНСТРУКТОРСЬКОГО РІШЕННЯ

4.1 Виконання конструкторсько-технологічного розрахунку елементів ДМ

4.1.1. Визначення мінімальної ширини друкованого провідника по постійному струму для ланцюгів живлення та землі.

Мінімальна ширина друкованого провідника по постійному струму b_{min I} (мм) для ланцюгів живлення та «землі» визначається виразом 4.1:

$$b_{\min I} = \frac{l_{max}}{j_{\text{доп}} \cdot t_{\text{пров}}},\tag{4.1}$$

де I_{max} — максимально можливий струм в ланцюгу, А

 $j_{\text{доп}}$ – допустима щільність струму для ДП, яка виготовлена

комбінованим позитивним методом, $j_{\text{доп}} = 48 \frac{\text{A}}{mm^2}$

 $t_{\text{пров}}$ — товщина друкованого провідника, яка визначається виразом (4.2)

Друкований провідник виготовлюється комбінованим позитивним методом. Згідно методу виготовлення:

$$t_{\text{пров}} = h_{\text{o}} + h_{\text{rm}} + h_{\text{xm}} \tag{4.2}$$

де h_{ϕ} – товщина фольги, h_{ϕ} = 0,035 мм

 $h_{\rm 2M}$ – товщина шара гальванічно осадженої міді, $h_{\rm rm}$ = 0,055 мм

 $h_{\scriptscriptstyle {\rm XM}}-$ товщина шара хімічно осадженої міді, $h_{\scriptscriptstyle {\rm XM}}=0{,}0065$ мм

$$t_{npos}$$
=0,035+0,055+0,0065=0,0965 mm

Параметр I_{max} в формулі (4.1) визначається як сума струмів, які споживають усі активні елементи схеми. Значення струмів, які споживають активні елементи схеми, наведені у Таблиці 4.1.

У результаті:

$$I_{max} = 0.04 + 0.03 + 5 + 250 + 5 + 0.3 + 50 + 70 + 50 = 430 \text{ MA}$$

Тоді мінімальна ширина друкованого провідника на постійному струмі для ланцюгів живлення та «землі» визначається наступним чином:

$$b_{\min I} = rac{I_{max}}{j_{ exttt{доп}} \, \cdot \, t_{ exttt{пров}}} = rac{0,43}{48 \cdot 0,0965} = 0,09 \, ext{мм}$$

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк	№ докум	Підпис	Ла	ДЛТ1.700227.001110

Таблиця 4.1 - Струми, які споживають елементи схеми

IC	Кількість ІС	$I_{\text{спож}}$, м A
AD2S1210	1	0,04
AD7687	1	0,03
ECS-3963	1	5
EP3C25E144I7	1	250
EPCS16SI16N	1	5
FIN1001M5X	3	0,3
THS4130IDGK	2	50
TPS62000DGS	1	70
TPS79325	1	50

Отримане значення мінімальної ширини провідника $b_{minI} = 0,09$ мм входить в значення обраного 4 класу точності ($b_{np}^{r} = 0,15$ мм). Таким чином, оптимальна ширина провідника на постійному струмі для ланцюгів живлення та «землі» дорівнює розрахованому значенню.

4.1.2. Визначення мінімальної ширини провідника з урахуванням допустимого падіння напруги на ньому.

Мінімальна ширина провідника з урахуванням допустимого падіння напруги на ньому, визначається (4.3):

$$b_{\min U} = \frac{p \cdot I_{\max} \cdot L_{\text{пров}}}{U_{\text{Доп}} \cdot t_{\text{пров}}},\tag{4.3}$$

де ρ -питомий опір провідника, виготовленого комбінованим позитивним методом, ρ =0,0175 $\frac{0$ м·мм²}

 $L_{\text{пров}}$ – довжина найдовшого друкованого провідника ДП, +3,3 В, $L_{\text{пров}}$ =414 мм.

					ДК41.468224.001	П3
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛТ1.700227.001	110

 $U_{\text{доп}}$ — допустиме падіння напруги на друкованому провіднику, $U_{\text{лоп}} \!\!=\!\! 0,\! 05 \! imes \! E_{\text{п}},$

$$U_{\text{доп}} = 0.05 \times 5 = 0.25 \text{ B}$$

 $L_{\text{пров}} = 0,414 \text{ M}$

$$b_{\min U} = rac{p \cdot I_{max} \cdot L_{ ext{пров}}}{U_{ ext{доп}} \cdot t_{ ext{пров}}} = rac{0.0175 \cdot 0.43 \cdot 0.414}{0.0965 \cdot 0.25} = 0.129 \, ext{мм}.$$

4.1.3. Визначення номінального діаметру монтажного отвору.

$$d \ge d_{\text{\tiny B3}} + \Delta d_{\text{\tiny M0}} + r,\tag{4.4}$$

де $d_{\mbox{\tiny B9}}$ — діаметр виводу елементів, для якого визначається діаметр монтажного отвору,

 Δd – нижнє граничне відхилення від номінального діаметру МО, $\Delta d_{\text{\tiny MO}}{=}0{,}1$ мм

r— різниця між мінімальним діаметром МО та максимальним діаметром виводу елемента, r=0,1...0,2 мм

$$d \ge d_{\text{B3}} + \Delta d_{\text{MO}} + r = 0.5 + 0.1 + 0.2 = 0.8 \text{ MM}$$

4.1.4. Визначення діаметра контактної площини.

$$D_{min} = D_{min1} + 1.5 \cdot h_{\phi} + 0.03, \tag{4.5}$$

де D_{min1} – мінімальний ефективний діаметр КМ, мм,

 h_{φ} — товщина фольги, $h_{\varphi}=0.035$ мм. Коефіцієнт $1.5h_{\varphi}$ враховує підтравлювання фольги друкованого провідника у ширину, 0.03 — КМ виготовлюють комбінованим позитивним методом.

$$D_{\min I} = 2 \cdot (b_{\text{IIO}} + \frac{d_{\max}}{2} + \delta_o + \delta_{\text{KM}}), \tag{4.6}$$

де d_{max} – максимальний діаметр отвору в ДП, мм,

 b_{no} - ширина пояска КМ, $b_{no} = 0.05$ мм (Таблиця 3.1),

 δ_{o} - похибка розташування центру отвору відносно вузла КС, δ_{o} =0,07 мм $\delta_{\kappa m}$ - похибка розташування центру КМ відносно вузла КС, $\delta_{\kappa m}$ =0,05

Максимальний діаметр отвору ДП:

$$d_{max} = d + \Delta d + (0, 1...0, 15)$$
(4.7)

				ДК41.468224.001	П3
Змн Арк.	№ докум.	Підпис Д	a	ДЛТ1.Т0022Т.0011	

де d- номінальний діаметр МО, мм,

 Δd - допуск на діаметр отвору, Δd =0,05 мм

$$d_{max} = d + \Delta d + (0,1...0,15) = 0,7 + 0,05 + 0,1 = 0,85 \text{ mm}$$

$$D_{\min I} = 2 \cdot \left(b_{\text{no}} + \frac{d_{max}}{2} + \delta_o + \delta_{\text{km}} \right) = 2 \cdot \left(0.05 + \frac{0.85}{2} + 0.07 + 0.05 \right)$$

$$= 1.19 \text{ mm}$$

$$D_{min} = D_{min1} + 1,5 \cdot h_{\phi} + 0,03 = 1,19 + 1,5 \cdot 0,035 + 0,03 = 1,27$$
 мм

Максимальний діаметр КМ:

$$D_{\text{max}} = D_{\text{min}} + 0.02,$$
 (4.8)
 $D_{\text{max}} = 1.27 + 0.02 = 1.29 \text{ MM}$

4.1.5. Визначення мінімальної ширини провідника.

$$b_{\min} = b_{\pi p}^{r} + 1.5 \cdot h_{\phi} + 0.03,$$
 (4.9)

де $b_{\rm np}^{\rm r}$ -мінімальна ширина провідника. Визначаємо з таблиці класів точності (Таблиця 3.1). Для 4-го класу точності ДМ $b_{\rm np}^{\rm r}=0.15$ мм

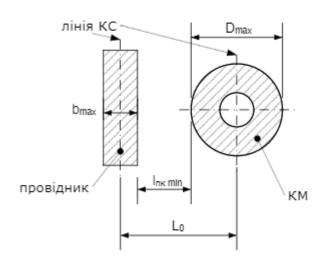
$$\mathbf{b}_{\min} = b_{\Pi\mathrm{p}}^{\Gamma} + 1,5 \cdot h_{\Phi} + 0,03 = 0,15 + 1,5 \cdot 0,035 + 0,03 = 0,23$$
 мм

Максимальна ширина провідника:

$$b_{\text{max}} = b_{\text{min}} + 0.02$$
 (4.10)
 $b_{\text{max}} = 0.23 + 0.02 = 0.25 \text{ MM}$

35

4.1.6. Визначення мінімальної відстані між провідником та контактною площиною.

			ДК41.468224.001	Π 3
№ докум	Підпис	Да	<u>Д</u> ЛТ 1. TOOZZT.OO 1	1 10

$$l_{\Pi KM min} = L_0 - \left(\frac{D_{max}}{2} + \delta_{KM} + \frac{b_{max}}{2} + \delta_{C\Pi}\right)$$
(4.11)

де L_0 — відстань між центрами отворів та друкованим провідником, які кратні кроку КС, L_0 =1,25 мм (найгірший випадок).

 D_{max} - максимальний діаметр КП,

b_{max} - максимальна ширина провідника,

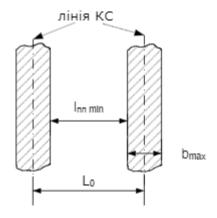
 $\delta_{\scriptscriptstyle {\rm KM}}$ - похибка розташування центра КП відносно вузла КС, $\delta_{\scriptscriptstyle {\rm KM}}$ =0,05

 $\delta_{\text{сп}}$ - похибка, яка враховує зміщення провідника, $\delta_{\text{сп}}\!\!=\!\!0,\!05$ мм

$$l_{\Pi \text{KM}\ min} = L_0 - \left(\frac{D_{max}}{2} + \delta_{_{\text{KM}}} + \frac{b_{max}}{2} + \delta_{_{\text{CII}}}\right)$$

$$= 1,25 - \left(\frac{1,29}{2} + 0,05 + \frac{0,25}{2} + 0,05\right) = 0,38 \text{ MM}$$

4.1.7. Визначення мінімальної відстані між двома сусідніми провідниками (між краями провідників).

$$l_{\Pi\Pi \, min} = L_0 - (b_{max} + 2 \cdot \delta_{cn}) \tag{4.12}$$

$$l_{\Pi\Pi \, min} = L_0 - (b_{max} + 2 \cdot \delta_{cn}) = 1,25 - (0,25 + 2 \cdot 0,05) = 0,9 \, \text{MM}$$

4.1.8. Визначення мінімальної відстані між двох контактних площин.

$$l_{\min KM KM} = L_{01} - (D_{max} + 2 \cdot \delta_{KM}) \tag{4.13}$$

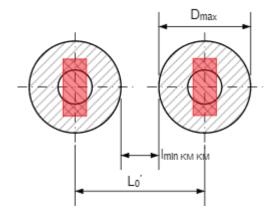
Арк. 36

де L_{01} - відстань між центрами сусідніх КП, L_{01} =2,5 мм.

$$l_{\min \text{KM KM}} = L_{01} - (D_{max} + 2 \cdot \delta_{\text{KM}}) = 2.5 - (1.29 + 2 \cdot 0.05) = 1.11 \text{ MM}.$$

Отримане значення задовольняє 4й клас точності.

					ДК41.468224.001	П3
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	~~Д~~	1 10

Висновок: В даній роботі в першу чергу був обраний клас точності для проєкту. Пристрій не вимагає певних специфічних умов виготовлення плати. Також 5 клас точності потребує додаткових фінансових витрат. Виходячи з цього був обраний 4 клас точності. Тому всі розрахунки ширини, діаметру доріжок, контактних площадок мають бути менші або такого значення, які подані для 4 класу. В розрахунках було отримано дані менші, що є добрим показником. Після того, як розрахунки підтвердили можливість використання 4 класу, було обрано матеріал для друкованої плати, FR4-4-35-1,5.

4.2. Електричний розрахунок друкованої плати

Розрахунок виконується за умов, що плата виготовлена комбінованим методом, згідно ГОСТ Р 50621-93.

4.2.1 Визначення падіння напруги на найдовшому друкованому провіднику.

Падіння напруги на друкованому провіднику визначається:

$$U_{\text{пад}} = \frac{p \cdot I_{\text{max}} \cdot I_{\text{пр}}}{b_{\text{пр}} \cdot t_{\text{пр}}} \tag{4.14}$$

де ρ - питомий об'ємний опір для комбінованого позитивного методу виготовлення ДП,

$$\rho = 0.0175 \, \frac{\text{Om} \cdot \text{mm}^2}{\text{m}}$$

 $l_{\text{пp}}-$ максимальна довжина друкованого провідника, $l_{\text{пp}}\!\!=\!\!0,\!414$ м.

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	<i> </i> ~~Д~~

 $t_{\rm пp}$ - товщина провідника, $t_{\rm пp} = 0.0965$ мм

 $I_{max}-$ максимальний струм у провіднику, $I_{max}=430\ \text{мA}$

$$U_{\text{пад}} = \frac{p \cdot l_{max} \cdot l_{\text{пр}}}{b_{\text{пр}} \cdot t_{\text{пр}}} = \frac{0.0175 \cdot 0.43 \cdot 0.414}{0.25 \cdot 0.0965} = 0.129 \text{ B}$$

Розраховане падіння напруги не перевищує 5% від напруги живлення $(U_{\pi} = 5 \; B).$

4.2.2 Визначення потужності втрат двосторонньої друкованої плати.

Потужність втрат визначається:

$$P_{\text{not}} = 2 \cdot \pi \cdot f \cdot C \cdot E_n^2 \cdot tg\sigma \tag{4.15}$$

де f=1, тому що розрахунок виконується на постійному струмі;

 $tg\sigma$ — тангенс кута діелектричних втрат для матеріала ДП, $tg\sigma$ =0,002 для матеріалу FR4;

С – ємність ДП

$$C = \frac{0,009 \cdot \varepsilon \cdot S_m}{h} \tag{4.16}$$

де ϵ – діелектрична проникність, ϵ = 4,5 для FR4

 S_m - площа металізації, S_m =552,96 мм²

h - товщина ДП, мм

$$C = \frac{{}_{0,009 \cdot \varepsilon \cdot S_m}}{h} = \frac{{}_{0,009 \cdot 4,5 \cdot 552,96}}{{}_{1,5}} = 14,9 \text{ H}\Phi$$

$$P_{\text{пот}} = 2 \cdot \pi \cdot f \cdot C \cdot E_n^2 \cdot tg\sigma = 2 \cdot 3,14 \cdot 1 \cdot 14,9 \cdot 10^{-9} \cdot 144 \cdot 0,002 =$$

$$= 26.95 \text{ HBT}$$

4.2.3 Визначення ємності між двома сусідніми провідниками, які розташовуються на одній стороні ДП та мають однакову ширину.

$$C = 0.12 \cdot \varepsilon \cdot l_{\text{np}} \cdot \left[lg \frac{2 \cdot S}{b_{\text{np}} + t_{\text{np}}} \right]^{-1}$$
 (4.17)

де S – відстань між двома паралельними провідниками, S=0,2 мм;

 b_{np} - ширина друкованого провідника, мм;

 t_{np} - товщина друкованого провідника, мм;

 l_{np} - довжина взаємного перекриття двох паралельних провідників, мм;

$$C = 0.12 \cdot \varepsilon \cdot l_{\pi p} \cdot \left[lg \frac{2 \cdot S}{b_{\pi p} + t_{\pi p}} \right]^{-1} = 0.12 \cdot 4.5 \cdot 40 \cdot \left[lg \frac{2 \cdot 0.2}{0.25 + 0.0965} \right]^{-1} = 115 \, \pi \Phi$$

					ДК41.468224.001	Π 3
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛТ1.700227.001	

4.2.4 Визначення взаємної індуктивності двох паралельних провідників однакової довжини.

$$M = 0.02 \left(l_{\text{пр}} lg \frac{\sqrt{l_{\text{пр}}^2 - L_0^2} + l_{\text{пр}}}{L_0} - \sqrt{l_{\text{пр}}^2 - L_0^2} + l_{\text{пр}} \right)$$
(4.18)

де l_{np} – довжина перекриття паралельних провідників, l_{np} =4 см;

 L_{o} -відстань між осьовими лініями двох паралельних провідників, L_{o} =0,125 см;

$$\begin{split} \mathrm{M} &= 0.02 \left(l_{\mathrm{np}} lg \frac{\sqrt{l_{\mathrm{np}}^2 - L_0^2} + l_{\mathrm{np}}}{L_0} - \sqrt{l_{\mathrm{np}}^2 - L_0^2} + l_{\mathrm{np}} \right) = \\ &= 0.02 \left(4 \cdot lg \frac{\sqrt{16 - 0.0156 + 4}}{0.125} - \sqrt{16 - 0.0156} + 4 \right) = 0.144 \; \mathrm{H}\Gamma \mathrm{H} \end{split}$$

Висновки: Отримано значення падіння напруги на найдовшому провіднику 0,129 В. Воно знаходиться дуже далеко від межі, що дорівнює 5% від напруги живлення. Потужність втрат дорівнює 26,95 нВт. Це незначна величина. Паразитна ємність (115 пФ) та індуктивність (0,144 н Γ н) не впливають на роботу друкованого вузлу.

4.3 Розрахунок надійності друкованого вузла

Найбільш точна кількісна міра надійності кожного конструктивного елементу – його індивідуальне напрацювання до моменту виникнення відмови.

Важлива характеристика надійності - середній час безвідмовної роботи визначається:

$$T_{cp} = \frac{1}{\lambda},\tag{4.19}$$

Інтенсивність відмов ЕРЕ ϵ їх вихідною характеристикою надійності, залежить від режиму роботи та ступеню тяжкості таких зовнішніх впливів, як температура, тепловий удар, вологість, вібрації і т.д.

Тоді можна записати:

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛТ1.700227.001110

$$\lambda_{e} = \lambda_{oe} \cdot K_{1} \cdot K_{2} \cdot \ldots \cdot K_{n} , \qquad (4.20)$$

де λ_{oe} - інтенсивність відмов елементу при нормальних умовах роботи (температура навколишнього середовища $T^o_{okp.cp} = 20 \pm 5^o C$, відносна вологість 65 $\pm$ 15%);

коефіцієнт електричного навантаження $K_n=1$, K_1 , K_2 , $K_{\scriptscriptstyle H}$ - поправочні коефіцієнти, що враховують режими роботи та умови експлуатації.

Для врахування впливу режиму роботи на інтенсивність відмов ЕОА вводять коефіцієнт навантаження, що дорівнює відношенню навантаженню в робочому режимі до навантаження в номінальному режимі:

$$K_{H} = \frac{H_{po6}}{H_{Hoom}},$$
 (4.21)

Коефіцієнт навантаження для резисторів

$$K_{H,p} = \frac{P_{po6}}{P_{HoM}} = \frac{U_{po6}^2}{R \cdot P_{HoM}},$$
(4.22)

для конденсаторів

$$K_{\text{H.c}} = \frac{U_{\text{po6}}}{U_{\text{HoM}}},\tag{4.23}$$

Розраховуємо коефіцієнти навантаження:

Резистори

$$U_{\rm pa6}^2 = 25$$
, $P_{\rm HOM} = 0.125 {
m BT}$

Таблиця 4.2 – Коефіцієнти навантаження резисторів

Номер	Опис	Коефіцієнт
R1,R2	R-0603 0,125 Вт 10 кОм 1% Yagea	0,02
R3	R-0603 0,125 Bm 27 0m 1% Yageo	7,407407
R4	R-0603 0,125 Вт 100 кОм 1% Yageo	0,002
R5	R-0603 0,125 Bm 1 к0м 1% Yageo	0,2
R6	R-0603 0,125 Вт 100 кОм 1% Yageo	0,002
<i>R7</i>	R-0603 0,125 Вт 1 кОм 1% Yageo	0,2

						ДК41.468224.001 ПЗ
ı	Змн А	אמג.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛТ1.700227.001 110

Таблиця 4.2 (продовження)

R8	R-0603 0,125 Вт 100 кОм 1% Yageo	0,002
R9	R-0603 0,125 Вт 1 кОм 1% Yageo	0,2
R10,R11	R-0603 0,125 Вт 51 кОм 1% Yageo	0,003922
R12,R13	R-0603 0,125 Вт 11,3 кОм 1% Yageo	0,017699
R14,R15	R-0603 0,125 Вт 24,3 кОм 1% Yageo	0,00823
R16,R17	R-0603 0,125 Вт 51 кОм 1% Yageo	0,003922
R18	R-0603 0,125 Вт 100 кОм 1% Yagea	0,002
R19	R-0603 0,125 Bm 1 кОм 1% Yaganov	0,2
R20	R-0603 0,125 Вт 100 кОм 1% Yageo	0,002
R21	R-0603 0,125 Вт 1 кОм 1% Yageo	0,2
R22	R-0603 0,125 Вт 100 кОм 1% Yageo	0,002
R23	R-0603 0,125 Вт 1 кОм 1% Yageo	0,2
R24,R25	R-0603 0,125 Вт 51 кОм 1% Yageo	0,003922
R26,R27	R-0603 0,125 Вт 11,3 кОм 1% Yageo	0,017699
R28	R-0603 0,125 Bm 10k 1% Yaganov	0,02
R29-R36	R-0603 0,125 Bm 27 Om 1% Yageo	7,407407
R37	R-1206 0,125 Bm 27 1% Yageo	7,407407
R38	R-0603 0,125 Bm 47 Om 1% Yageo	4,255319
R39-R43	R-0603 0,125 Bm 27 Om 1% Yageo	7,407407
R44,R45	R-0603 0,125 Вт 24,3 кОм 1% Yageo	0,00823
R46,R47	R-0603 0,125 Bm 47 Om 1% Yageo	4,255319
R48,R49	R-0603 0,125 Bm 27 Om 1% Yageo	7,407407
R50	R-0603 0,125 Bm 47 Om 1% Yageo	4,255319
R51–R53	R-0603 0,125 Bm 100 Om 1% Yageo	2
R54	R-1206 0,125 Bm 27 1% Yaganov	7,407407
R55	R-1206 0,125 Вт 47 кОм 1% Yageo	4,255319
R56	R-0603 0,125 Вт 10 кОм 1% Yageo	0,02
R57	R-1206 0,125 Bm 27 1% Yageo	7,407407
R58,R59	R-0603 0,125 Вт 10 кОм 1% Yageo	0,02
R60	R–1206 0,125 Вт 15 кОм 1% Yageo	0,013333

						ДК41.468224.001 ПЗ
3	мн Аі	DK.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛ+1.+0022+.001110

Таблиця 4.2 (продовження)

R61	R–1206 0,125 Вт 100 кОм 1% Yageo	0,002
R62-R65	R-0603 0,125 Вт 10 кОм 1% Yageo	0,02
R66	R–1206 0,125 Вт 95,3 кОм 1% Yageo	0,002099
R67	R-1206 0,125 Вт 165 кОм 1% Yageo	0,001212
R68	R-0603 0,125 Вт 10 кОм 1% Yageo	0,02
R69-R71	R-1206 0,125 Bm 0 0m 1% Yageo	0
R72-R75	R-0603 0,125 Bm 27 0m 1% Yageo	7,407407

Конденсатори:

 $U_{\text{hom}} = 50B$

 $U_{\text{pof}} = 5B$

Необхідно визначити результуючу інтенсивність відмов друкованого вузлу блока керування двигуном.

Друкований вузол відноситься до наземної апаратури, експлуатується при $T_p = 25^o \; \text{C, iншi умови експлуатації нормальнi.}$

Вихідні дані для розрахунку — схема принципова, перелік елементів, часова діаграма та інтенсивність відмов "компонентів надійності" від температурних впливів.

По картам робочих режимів необхідно визначити коефіцієнти навантаження, температурні коефіцієнти ІС та інших ЕРЕ, підрахувати кількість всіх елементів.

Вихідні дані для визначення λ_p зведені до Таблиці.4.4.

					ДК41.468224.001	П3
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛТ1.700227.001	110

Таблиця 4.3. – Коефіцієнт навантаження конденсаторів.

Номер	Опис	Коеф.
<i>C1–C7</i>	С-0603 50 B 0,1 мкФ 5% X7R Yageo	
<i>C8,C9</i>	С-0603 50 B 68 пФ 5% X7R Yageo	
£10	C-1206 50 В 10 мкФ 5% X7R Yageo	
[11,[12	С-0603 50 В 0,1 мкФ 5% X7R Yageo	
<i>C13</i>	С-0603 50 B 68 пФ 5% X7R Yageo	
C14-C16	С-0603 50 В 0,1 мкФ 5% X7R Yageo	
<i>C17</i>	С-0603 50 B 68 пФ 5% X7R Yageo	
<i>C18,C19</i>	С-0603 50 B 0,1 мкФ 5% X7R Yageo	
<i>C20</i>	C-1206 50 В 10 мкФ 5% X7R Yageo	
C21,C22	С-0603 50 B 68 пФ 5% X7R Yageo	
<i>C23</i>	C-1206 50 В 10 мкФ 5% X7R Yageo	0,1
<i>C24-</i>	C-0603 50 B 0,1 мкФ 5% X7R Yageo	
<i>C26</i>	C=0005 30 0 0,1 MKΨ 576 X7N Tuyeu	
<i>C27,C28</i>	С-0603 50 В 1,8 нФ 5% X7R Yageo	
<i>[29-</i>	C-0603 50 B 0,1 мкФ 5% X7R Yageo	
<i>C50</i>	C 0005 50 D 0,1111 7 570 X/X Tages	
<i>C51,C52</i>	C-1206 50 В 10 мкФ 5% X7R Yageo	
<i>C53</i> –	C-0603 50 B 0,1 мкФ 5% X7R Yageo	
<i>C77</i>	C 0005 50 D 0,1111 7 570 X/X Tages	
<i>C78</i>	C-1206 50 В 10 мкФ 5% X7R Yageo	
<i>C79</i>	C-0603 50 B 0,1 мкФ 5% X7R Yageo	
<i>C80</i>	С-0603 50 B 220 пФ 5% X7R Yageo	
[81	C-0603 50 B 0,1 мкФ 5% X7R Yageo	
<i>C82</i>	С-0603 50 B 220 пФ 5% X7R Yageo	
<i>C83,C84</i>	C-1206 50 В 10 мкФ 5% X7R Yageo	0,1
<i>C85,C86</i>	C-0603 50 B 0,1 мкФ 5% X7R Yageo	0,1
<i>C87-</i>	C-1206 50 В 10 мкФ 5% X7R Yageo	
<i>C90</i>	C 1200 30 D 10 HIN # 370 N IN TUYED	
<i>C91,C92</i>	C-0603 50 B 0,1 мкФ 5% X7R Yageo	

Підпис

№ докум.

Змн Арк.

ДК41.468224.001 ПЗ

Арк.

Таблиця 4.4. – Карта робочих режимів елементів.

Компонент	N	λ _{0e} ·10 ⁻⁸ ,	Кн	a _t	ae	N ·λ _{0e} · K _H ·a _t ·a _e ·10 ⁻
		год ⁻¹				8
Конденсатор	92	2	0,1	0,4	20	147,2
Резистор						0
R1,R2	2	4	0,02	0,15	20	0,48
R3	1	4	7,407407	0,15	20	88,88889
R4	1	4	0,002	0,15	20	0,024
R5	1	4	0,2	0,15	20	2,4
R6	1	4	0,002	0,15	20	0,024
R7	1	4	0,2	0,15	20	2,4
R8	1	4	0,002	0,15	20	0,024
R9	1	4	0,2	0,15	20	2,4
R10,R11	2	4	0,003922	0,15	20	0,094118
R12,R13	2	4	0,017699	0,15	20	0,424779
R14,R15	2	4	0,00823	0,15	20	0,197531
R16,R17	2	4	0,003922	0,15	20	0,094118
R18	1	4	0,002	0,15	20	0,024
R19	1	4	0,2	0,15	20	2,4
R20	1	4	0,002	0,15	20	0,024
R21	1	4	0,2	0,15	20	2,4
R22	1	4	0,002	0,15	20	0,024
R23	1	4	0,2	0,15	20	2,4
R24,R25	2	4	0,003922	0,15	20	0,094118
R26,R27	2	4	0,017699	0,15	20	0,424779
R28	1	4	0,02	0,15	20	0,24
R29-R36	8	4	7,407407	0,15	20	711,1111

№ докум.

Підпис Да ДК41.468224.001 ПЗ

Арк.

Таблиця 4.4. (продовження)

R37	1	4	7,407407	0,15	20	88,88889
R38	1	4	4,255319	0,15	20	51,06383
R39-R43	5	4	7,407407	0,15	20	444,4444
R44,R45	2	4	0,00823	0,15	20	0,197531
R46,R47	2	4	4,255319	0,15	20	102,1277
R48,R49	2	4	7,407407	0,15	20	177,7778
R50	1	4	4,255319	0,15	20	51,06383
R51-R53	3	4	2	0,15	20	72
R54	1	4	7,407407	0,15	20	88,88889
R55	1	4	4,255319	0,15	20	51,06383
R56	1	4	0,02	0,15	20	0,24
R57	1	4	7,407407	0,15	20	88,88889
R58,R59	2	4	0,02	0,15	20	0,48
R60	1	4	0,013333	0,15	20	0,16
R61	1	4	0,002	0,15	20	0,024
R62-R65	4	4	0,02	0,15	20	0,96
R66	1	4	0,002099	0,15	20	0,025184
R67	1	4	0,001212	0,15	20	0,014545
R68	1	4	0,02	0,15	20	0,24
R69-R71	3	4	0	0,15	20	0
R72-R75	4	4	7,407407	0,15	20	355,5556
Кварцовий	1	4,6	0,8	1	20	73,6
генератор		4,0	0,0	1	20	73,0
IC	13	1,17	1	1	20	304,2
Друкована	4	10	1	1	20	800
плата	T		1	1	20	300
Контакт роз'єма	44	2	1	1	20	1760

Змн Арк. № докум Підпис Да ДК41.468224.001 ПЗ

Таблиця 4.4. (продовження)

Пайка виводів	291	0,05	1	1	20	291
Транзистор	3	16	1	1	20	960
Перехідні отвори	153	0,0375	1	1	20	114,75
	Сумарна інтенсивність відмов друкованого вузла 6841,448					

В Таблиці 4.4:

 ${f a}_{e}$ – поправочний коефіцієнт на вплив зовнішніх впливів (для переносної апаратури ${f a}_{e}=20$),

 $\mathbf{a}_{t}$ - поправочний температурний коефіцієнт.

Показники інтенсивності відмов, що наведені в таблиці, дещо завищені, що дозволяє виконати розрахунок для «найгіршого випадку».

Результуюча інтенсивність відмов дорівнює сумі інтенсивності відмов компонентів:

$$\lambda_{\rm p} = \sum_{i=1}^{n} \lambda_{\rm pi},$$
(4.24)
$$\lambda_{\rm p} = \sum_{i=1}^{n} \lambda_{\rm pi} \approx 6841,448 \cdot 10^{-8} \, {\rm год}^{-1}$$

Середній час напрацювання до першої відмови:

$$T_{cp} = \frac{1}{\lambda_p} = \frac{1}{6841.448 \cdot 10^{-8}} = \approx 14617$$
 год.

Ймовірність безвідмовної роботи на протязі року:

$$P = e^{-\lambda_p t} = e^{-6841,488*10^{-8} \cdot 8760} \approx 0,55$$

Ймовірність відмов на протязі року:

$$Q(t)=1-0,55=0,45$$

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛ+1.+0022+.001 110

Графік залежності безвідмовної роботи ДВ та ймовірність відмов ДВ від часу представлені на наступному графіку (Рисунок 4.1)

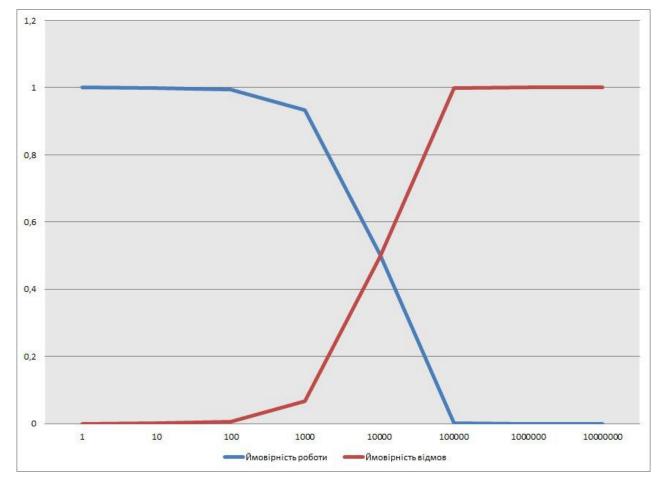

Рисунок 4.1. Графік залежності безвідмовної роботи ДВ і ймовірності відказу ДВ від часу.

Отримане значення напрацювання на відмову відповідає технічному завданню. З одного боку це за умови безперервної роботи, що на практиці для даного приладу не завжди можливо. З іншої сторони в цих теоретичних розрахунках не враховані такі фактори як старіння приладу, його знос і т.д..

4.4 Розрахунок віброміцності друкованого вузла

Таблиця 4.5. - Маса елементів друкованої плати

Елемент	Позначення	К-ть	Маса, г	Загальна маса,г
I/ оттрука достава.	0603-X7R	80	0,02	1,6
Конденсатори	1210-X7R	12	0,07	0,84
Котушки індуктивності	74479762133	1	0,1	0,01
	AD2S1210	1	0,181	0,181
	AD7687BRMZ	1	0,143	0,143
	ECS-3963	1	0,081	0,081
	EP3C25E144I7	1	1	1
Мікросхеми	EPCS16SI16N	1	1	1
	FIN1001M5X	3	0,006	0,018
	THS4130IDGK	2	0,023	0,046
	TPS62000DGS	2	0,024	0,048
	TPS79325	1	0,006	0,006
	SMD 0,125 Bt 0603	64	0,02	1,28
Резистори	SMD 0,125 Bt 0805	11	0,07	0,77
	3361P-1-103GLF	1	0,567	0,567
	5747841-2	1	8	8
	A-DF 09 A/KG-T2S	1	7,8	7,8
Роз'єми	KLS1-207C-2-5-S1	1	0,5	0,5
	M20-9770242	9	0,114	1,026
	M80-5101042	1	1	1
Транзистори	BC846B	2	0,008	0,016
	Загальна маса елемент	ів, г		25,932

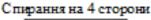
Визначимо віброміцність друкованої плати із склотекстоліту розміром $a*b*\delta=120*100*1,5$ мм .

Вага елементів на платі 25,932 г. Візьмемо вагу елементів з деяким запасом, так, що вона складатиме 30 г. Параметри склотекстоліту : гранична пластичність $\sigma_T=105\,$ МПа, модуль Юнга $E=3,02\cdot10^{10}\,$ Па, коефіцієнт Пуассона $\mu=0,22$,

ı						ı
	Д ДК41.468224.00					L
		Да	Підпис	№ докум.	Змн Арк.	Ľ

показник затухання $\epsilon=0,06$, питома вага 2050 кг/м³, питома щільність $2,05\cdot10^4$ Н/м³. Коефіцієнт перенавантаження n=8, коефіцієнт запасу міцності $n_1=2$.

Варіанти закріплення друкованих плат:

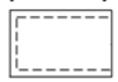

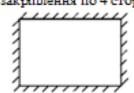
Спирання на 3 сторони

Спирання на 3 сторони

Жорстке закріплення по 4 сторонам

$$\alpha = \pi^2 \cdot \left(1 + \frac{a^2}{b^2}\right)$$

$$\alpha = \pi^2 \cdot \sqrt{0.43 \cdot \frac{a^2}{b^2} + \frac{a^4}{b^4}}$$

$$\alpha = \pi^2 \cdot \sqrt{1 + 0.43 \cdot \frac{a^2}{b^2}}$$

$$\alpha = 22,37 \cdot \sqrt{1 + 0,61 \cdot \frac{a^2}{b^2} + \frac{a^4}{b^4}}$$

Арк.

49

Рисунок 4.2. Варіанти закріплення друкованої плати

Обраний тип закріплення – спирання на 4 сторони.

Розрахунки:

Визначимо масу друкованої плати і елементів:

$$m_n = a \cdot b \cdot \delta \cdot \rho = 0.12 \cdot 0.1 \cdot 0.0015 \cdot 2025 = 0.03645(\kappa \epsilon) = 36,45(\epsilon)$$

 $m_2 = 30(\epsilon)$

Визначимо коефіцієнт Кв:

$$K_B = \frac{1}{\sqrt{1 + \frac{m_{\mathcal{I}}}{m_{\mathcal{I}}}}} = \frac{1}{\sqrt{1 + \frac{30}{36,45}}} = 0,74$$

Визначення коефіцієнт α, враховуючи вибраний тип закріплення:

$$\alpha = \pi^2 \cdot \left(1 + \frac{a^2}{b^2}\right) = \pi^2 \cdot \left(1 + \frac{0,12^2}{0,1^2}\right) = 24$$

Визначимо циліндричну жорсткість D:

$$D = \frac{E \cdot \delta^3}{12 \cdot (1 - \mu^2)} = \frac{3,02 \cdot 10^{10} \cdot 0,0015^3}{12 \cdot (1 - 0,22^2)} = 8,9_{(H*_{M})}$$

Визначимо власну частоту коливань друкованої плати:

$$f_c = \frac{K_B \cdot \alpha}{2 \cdot \pi \cdot a^2} \cdot \sqrt{\frac{D \cdot g}{\upsilon \cdot \delta}} = \frac{0.74 \cdot 24}{2 \cdot \pi \cdot 0.12^2} \cdot \sqrt{\frac{8.9 \cdot 9.81}{2.05 \cdot 10^4 \cdot 0.0015}} \approx 330.9(\Gamma u)$$

 $f_c>250$ Γ ц, тобто конструкція абсолютно жорстка.

Висновок до розділу:

В даному розділі виконались розрахунки, які повинні підтвердити коректність роботи обраних елементів, виготовленої друкованої плати, правильність обраного класу точності.

Пристрій не вимагає певних специфічних умов виготовлення плати. Габарити плати та конструктивне розміщення елементів дозволяють застосовувати 3 клас точності. Але посадокві місця деяких компонентів, таких як FPGA мають відстань між контактними майданчиками 0,2 мм, що не дозволяє використовувати 3 клас точності. Оскільки 3 клас точності надає мінімальну відстань 0,25 мм. З цих міркувань був обраний 4 клас точності. Тому всі розрахунки ширини, діаметру доріжок, контактних площадок мають бути менші

				ДК41.468224.001	П3
Вин Арк	№ докум	Підпис	Ла	Д	1 10

або такого значення, які подані для 4 класу. Розрахункові значення отримано менші, що ϵ добрим показником.

Отримано значення падіння напруги на найдовшому провіднику 0,129 В. Воно знаходиться дуже далеко від межі, що дорівнює 5% від напруги живлення. Потужність втрат дорівнює 26,95 нВт. Це незначна величина. Паразитна ємність (115 пФ) та індуктивність (0,144 нГн) не впливають на роботу друкованого вузлу.

Наступним було отримано значення напрацювання на відмову, яке відповідає технічному завданню. В результаті було розраховано, що пристрій може працювати 15000 годин. За умов, що блок керування використовуватиметься тільки в лабораторних умовах, цього значення буде достатньо, адже досягти такої кількості годин можливо за умови безперервної роботи, що на практиці для даного приладу не є можливо. З іншої сторони в цих теоретичних розрахунках не враховані такі фактори як старіння приладу, його знос і т.д.

Розділ 5. ПРОГРАМУВАННЯ ВІРТУАЛЬНОГО ПРИСТРОЮ

5.1. Робота драйвера датчика кута.

Мікросхема AD2S1210 отримує дані з зовнішнього датчику кута. Цими даними ϵ аналогові диференційні сигнали SIN, COS. Задача драйвера — представити ці аналогові сигнали у вигляді цифрових, та передати їх далі на FPGA до центрального процесору.

Мікросхема видає на шину даних паралельний цифровий 16 бітний сигнал. Отже, необхідно, щоб контролер видавав інформацію в паралельний порт.

Принцип формування сигналів синуса та косинуса з датчику кута зображений на Рисунку 5.1.

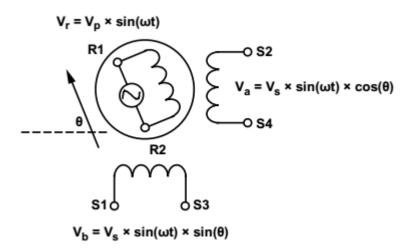

Рисунок 5.1. Принцип формування сигналів синусу та косинусу.

Для того, що правильно приймати та обробляти дані, що поступають на вхід драйверу, необхідно його запрограмувати. Мікросхема працює в двох режимах: режимі конфігурації та нормальному режимі. Режим конфігурації використовується для програмування регістрів, щоб установити частоту збудження, розрядність вихідних даних, порогову напругу, при якій буде працювати драйвер.

Частоту збудження розраховують за формулою (5.1).

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Αρκ.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛ+1.+0022+.001110

Exitation Frequency =
$$\frac{(FCW*f_{CLKIN})}{2^{15}}$$
 (5.1)

Контролер має зчитувати кут з резольвера в розрядності 16 біт. Тому, згідно [11, Таблиця 7] обираємо максимальну частоту збудження 10кГц (Рисунок 5.2).

 $(f_{CLKIN} = 8.192 \text{ MHz})$

Resolution	Typical Bandwidth	Min Excitation Frequency	Max Excitation Frequency
10 Bits	4100 Hz	10 kHz	20 kHz
12 Bits	1700 Hz	6 kHz	20 kHz
14 Bits	900 Hz	3 kHz	12 kHz
16 Bits	250 Hz	2 kHz	10 kHz

Рисунок 5.2. Максимальна частота збудження

Керуючі сигнали A0, A1 необхідні для зчитування кута представлені на Рисунку 5.3.

A0	A1	Result
0	0	Normal mode—position output
0	1	Normal mode—velocity output
1	0	Reserved
1	1	Configuration mode

Рисунок 5.3 Керуючі сигнали А0, А1.

Керуючі сигнали *RESO*, *RES1* задають розрядність вихідного цифрового сигналу. Так як драйвер весь час працює з 16-розрядним числом, на ці входи постійно подається логічна «1» у вигляді напруги живлення 3,3 В.

Згідно карти регістрів необхідно обирати регістри, які необхідно запрограмувати, або з яких необхідно зчитати дані. Карта регістрів представлена на Рисунку 5.4.

					ДК41.468224.001 Г	72
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛТ1.Т0022Т.0011	

Read/Write Register Register Address Register Name Data Register Position 0x80 D15 to D8 Read only 0x81 D7 to D0 Read only Velocity 0x82 D15 to D8 Read only 0x83 D7 to D0 Read only D7 to D0 LOS Threshold 0x88 Read/write 0x89 D7 to D0 Read/write **DOS Overrange** Threshold 0x8A D7 to D0 Read/write DOS Mismatch Threshold D7 to D0 DOS Reset Max 0x8B Read/write Threshold D7 to D0 DOS Reset Min 0x8C Read/write Threshold LOT High Threshold 0x8D D7 to D0 Read/write LOT Low Threshold 0x8E D7 to D0 Read/write D7 to D0 Read/write **Excitation Frequency** 0x91 Control 0x92 D7 to D0 Read/write Soft Reset 0xF0 D7 to D0 Write only **Fault** 0xFF D7 to D0 Read only

Рисунок 5.4. Карта регістрів драйверу кута.

Часова діаграма запису конфігурації драйверу зображена на Рисунку 5.5. Опис усіх операцій встановлення бітів описано в Додатку Б. Усі часові затримки для конфігурації контактів наведені в [11, Таблиця 2]. Після режиму запису конфігурації наступає режим зчитування драйверу. Він зображений на Рисунку 5.6.

Після запису і зчитування, якщо немає критичних помилок, процесор переходить в нормальний режим зчитування даних з резольверу. До драйвера надходить інформація про позицію та швидкість. Часову діаграму програмування мікросхеми для режиму зчитування даних з резольверу представлено на Рисунку 5.7.

Арк.

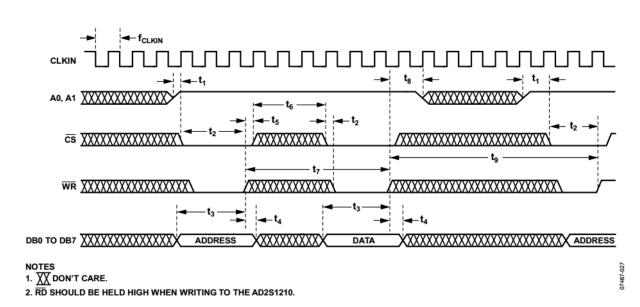

Рисунок 5.5. Конфігурація запису драйверу кута.

Для того, щоб перевірити коректність та правильність роботи драйверу, існує регістр збою. Він дає можливість перевірити вісім окремих умов. Перевіряючи цей регістр, можна визначити, де саме виникла та чи інша помилку. Описання регістру збою представлено на Рисунку 5.8.

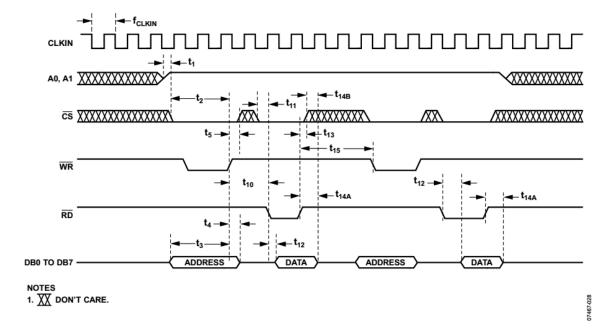

Рисунок 5.6. Конфігурація зчитування драйверу кута.

 $Ap\kappa$

Дані поступають до FPGA, де надалі будуть оброблятися.

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	~~Д~~ МТ1.Т0022Т.001 110

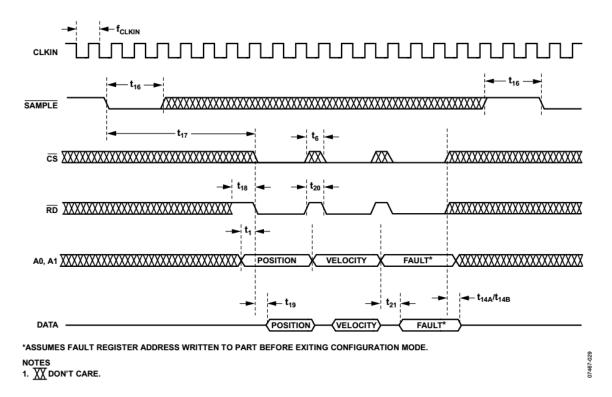

Рисунок 5.7. Зчитування даних з резольверу.

Bit	Description
D7	Sine/cosine inputs clipped
D6	Sine/cosine inputs below LOS threshold
D5	Sine/cosine inputs exceed DOS overrange threshold
D4	Sine/cosine inputs exceed DOS mismatch threshold
D3	Tracking error exceeds LOT threshold
D2	Velocity exceeds maximum tracking rate
D1	Phase error exceeds phase lock range
D0	Configuration parity error

Рисунок 5.8. Регістр збою.

5.2 Робота контролера АЦП.

АЦП передає дані про струм двигуна у вигляді двійкового послідовного сигналу. Контролер перетворює цей сигнал в 16-розрядний паралельний код та передає їх до центрального процесора. Основу контролера складає машина станів, написана на мові Verilog.

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛ+1.+0022+.001110

Згідно часової діаграми (Рисунок 5.9), коли CNV=0 і SDI=0, то SDO=0. Коли SDI=0, а SCK йде в одиницю, то по передньому фронту CNV ініціалізує вимірювання. Коли почалось вимірювання, CNV повинен триматися в одиниці на протязі всього вимірювання. Тільки після вимірювання можна опустити CNV. Дані записуються у внутрішній зсувний регістр, далі виштовхуються по спадаючому фронту SCK. Для повної передачі даних потрібно 16+1 спадаючих фронтів SCK.

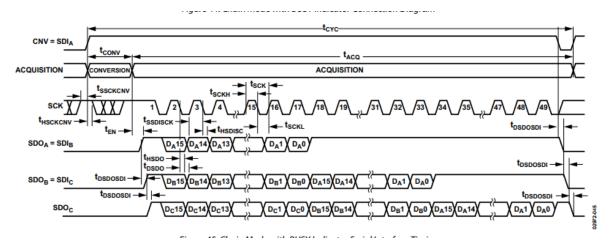

Рисунок 5.9. Векторна діаграма роботи АЦП.

5.3 Робота контролера ШІМ

ШІМ-сигнал формується драйвером, який синтезується всередині FPGA.

Вхідна частота драйвера складає 60 МГц. Частота ШІМ розраховується за формулою (5.2):

$$30\kappa\Gamma \mathfrak{U} = \frac{clk}{pwn_{in}} \tag{5.2}$$

 $Ap\kappa$

Драйвер керується 12-бітним сигналом, який задає протяжність меандру ШІМ-сигналу.

На вхід драйвера поступають величина струму з АЦП, та максимальна величина струму, задана оператором. Якщо величина струму з АЦП перевищує задану максимальну величину струму, ШІМ блокується, і з контакту OFF поступає сигнал, який вимикає двигун.

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	<u>Д</u> ПТ1.700227.001110

Старший розряд вхідного сигналу Pwm_in задає напрямок руху двигуна. Якщо «1», то вихідний сигнал, який задає напрямок руху двигуна DIR = 1, і двигун рухається за годинниковою стрілкою. Якщо «0», то вихідний сигнал, який задає напрямок руху двигуна DIR = 0, і двигун рухається проти годинникової стрілки.

Молодші 11 розрядів задають скважність ШІМ по модулю.

Значення вихідного сигналу з драйвера формується порівнянням між собою заданої константи для величини ШІМ і лічильника. Програма для реалізації ШІМ надана в Додатку Б.

5.4. Алгоритм роботи програми.

Підпис

№ докум.

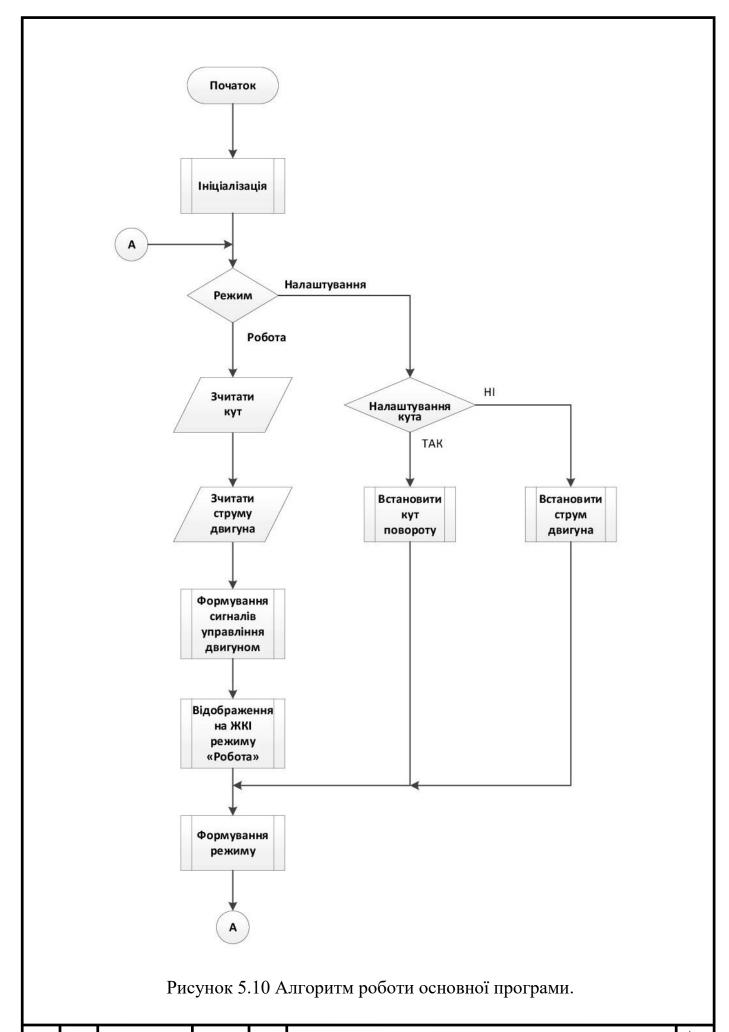
Алгоритм роботи основної програми представлений на Рисунку 5.10.

Алгоритм функції «Формування режиму» представлений на Рисунку 5.11.

Алгоритм функції «Налаштування кута повороту» представлений на Рисунку 5.12.

Алгоритм функції «Налаштування струму двигуна» представлений на Рисунку 5.13.

Усі коди програм, які реалізують ці алгоритми, надано у Додатку Б.

№ докум Підпис Да ДК41.468224.001 ПЗ

Змн Арк.

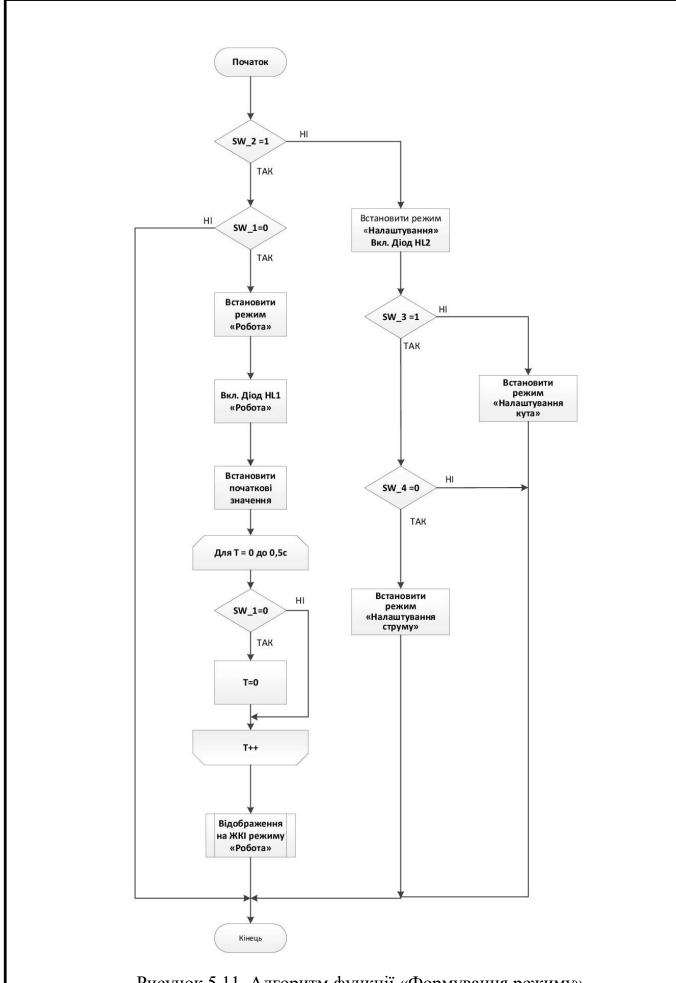

Рисунок 5.11. Алгоритм функції «Формування режиму».

					ДК41.468224.001	Π 3
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛ+1.+0022+.001	110

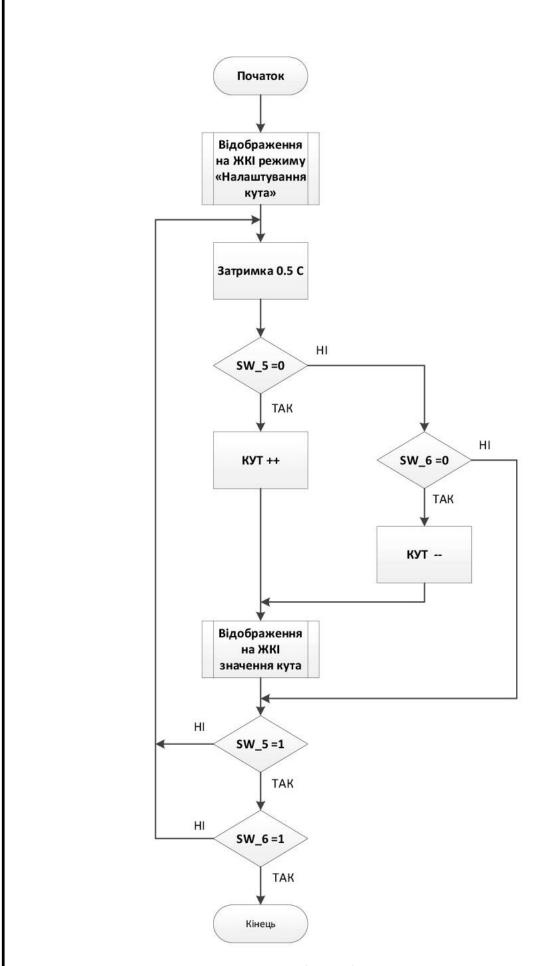

Рисунок 5.12. Алгоритм функції «Налаштування кута повороту»

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	HILL 11400224.001110

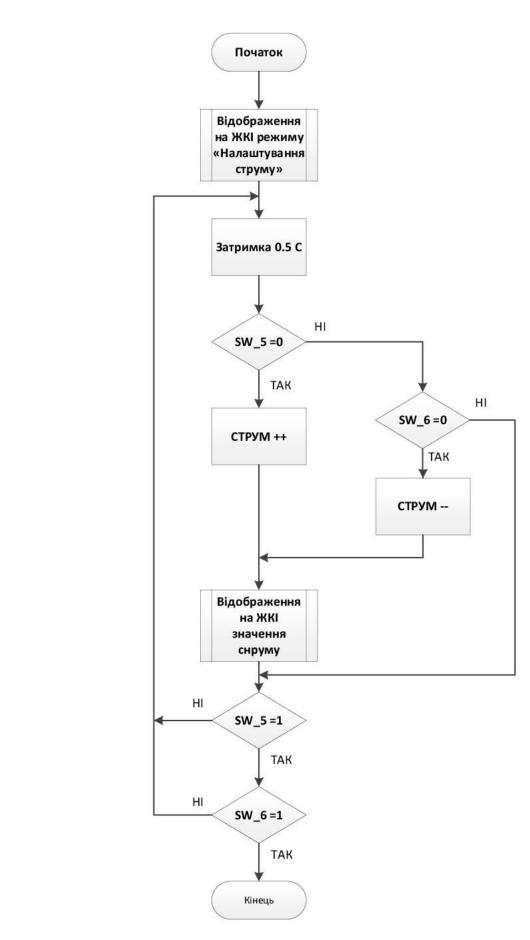

Рисунок 5.13. Алгоритм функції «Налаштування струму двигуна».

					ДК41.468224.001	П3
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛТ 1.700227.00 Г	1 10

Висновок до розділу:

Побудова програмного коду для програмування мікросхем відбувалось у середовищі Quartus II. Написання програмного коду складалось з двох частин:

- конфігурація мікросхем через центральний процесор;
- обробка даних з мікросхем та виведення керуючих сигналів.

Конфігурація виконувалась згідно конфігураційним векторним діаграмам, які описані в технічній документації.

Побудова синтезованих компонентів на мові Verilog мала за основу принцип роботи кінцевих автоматів.

Зараз пристрій знаходиться на етапі налагодження на підприємстві.

ВИСНОВКИ

В даному дипломному проекті розроблено схемотехнологічне рішення, друкований вузол, програмне забезпечення блока керування двигуном по положенню. Даний пристрій має наступні технічні характеристики, які відповідають вимогам технічного завдання:

Принцип дії	
Інтерфейс зв'язку з системою	Індикація режиму роботи на ЖКІ- дисплеї, задання режиму роботи через клавіатуру
Габаритні розміри	120х100 см.
Maca	63г.
Живлення	5 B, 12 B.
Режими роботи	Основний (вимірювання);
	налаштування.
Діапазон виміру кутів	±60°

В ході обґрунтування даного рішення виконані наступні етапи:

- 1. В першому розділі зроблено пошук існуючих патентних рішень керування двигуном. Отримано інформацію про те, що більшість запропонованих рішень ϵ або застарілими, або вимагають постійне підключення до ПК, що не ϵ можливим в лабораторних умовах. Це дозволило сформувати уявлення про конструктивні та структурні рішення, характеристики та параметри розробляємого блока керування двигуном по положенню.
- Розроблено структурну електричну принципову. схему, схему електричної принципової підтверджує правильність Розрахунок схеми схемотехнічного рішення. Отримана схема є доступною для розуміння роботи пристрою, відповідає ГОСТ, побудована згідно рекомендаціям технічних документацій елементів. Це дає змогу швидко та доступно зрозуміти принцип роботи пристрою, окремих його каскадів.
- 3. Зроблено аналіз класів точності, типів та матеріалів ДП. Обрано 4шарову плату з FR-4, за 4 класом точності. Розглянуто розміщення компонентів на ДП та проектування у Altium Designer. Розроблена плата має високу щільність

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	μ

монтажу, підвищену надійність, високу механічну міцність кріплення, та відповідає вимогам ТЗ.

- 4. Виконано розрахунки, що підтверджують працездатність схеми (Розділ 4), а саме:
- конструкторсько-технологічний розрахунок, який підтвердив правильність вибору 4-го класу точності;
- електричний розрахунок друкованої плати, підтвердив оптимальний вибір трасування провідників. Оскільки, потужність втрат на постійному струмі 26,95 нВт, падіння напруги 0,129 В, паразитна ємність 115 пФ, паразитна індуктивність 0,144 нГн ці значення не впливають на роботу ДВ;
- розрахунок надійності ДВ. Отримане значення середнього часу напрацювання на відмову 14617 год задовольняє вимоги технічного завдання (10000 год);
- розрахунок віброміцності ДП. Отримане значення власної частоти коливань ДП становить 330,9 Гц, тобто конструкція абсолютно жорстка.
- 5. Розроблено програмне забезпечення (ПЗ) для керування двигуном по положенню. Пристрій працює в двох режимах:
- режим конфігурації, в якому центральний процесор програмує інші мікросхеми для режиму роботи;
- режим роботи, в якому центральний процесор отримує дані з двигуна, та генерує керуючі сигнали до двигуна.

Це дає змогу керувати двигуном в лабораторних умовах згідно ТЗ. Дане рішення дозволяє змінювати в майбутньому програмну частину для зміни режимів роботи без зміни апаратної частини.

6. Розроблена конструкторська документація на блок керування двигуном по положенню.

Проект виконано в повному об'ємі, а розрахунки й моделювання підтверджують працездатність пристрою та задовольняють вимогам ТЗ.

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛТ 1.700227.00 1 110

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- 1. Ковчин С.А., Сабинин Ю.А.Теория электропривода ЭНЕРГОАТОМИЗДАТ, Санкт-Петербург, 2000.
- 2. Каган В.Г. Электроприводы с предельным быстродействием для систем воспроизведения движений М.: Энергия, 1975.
- 3. Устройство для управления серводвигателем [електронний ресурс] режим доступу: http://www.findpatent.ru/img_show/3736854.html
- 4. Позиционный серводвигатель [електронний ресурс] режим доступу: http://patents.su/2-1222907-pozicionnyjj-servodvigatel.html
- 5. Система автоматического управления серводвигателями [електронний ресурс] режим доступу: https://cyberleninka.ru/article/v/sistema-avtomaticheskogo-upravleniya-servoprivodami
- 6. TPS79325 Datasheet [електронний ресурс] режим доступу: http://www.ti.com/lit/ds/symlink/tps793.pdf
- 7. TPS6200x Datasheet [електронний ресурс] режим доступу: http://www.ti.com/lit/ds/symlink/tps62003.pdf
- 8. Cyclone III Device Datasheet [електронний ресурс] режим доступу: https://www.altera.com/content/dam/altera-www/global/en_US/pdfs/literature/hb/cyc3/cyc3_ciii52001.pdf
- 9. EPCS16SI16N Datasheet [електронний ресурс] режим доступу: https://www.altera.com/en_US/pdfs/literature/hb/cfg/cyc_c51014.pdf
- 10.TS2640N691E125 Datasheet[електронний pecypc] режим доступу: https://www.encoder-technology.com/images/product_specifications/fa-solver.pdf
- 11. AD2S1210 Datasheet [електронний ресурс] режим доступу: http://www.analog.com/media/en/technical-documentation/data-sheets/AD2S1210.pdf

 $Ap\kappa$

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн .	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛТ1.700227.001110

- 12. AD7687BRMZ Datasheet [електронний ресурс] режим доступу: http://www.analog.com/media/en/technical-documentation/data-sheets/AD7687.pdf
- 13. ECS-3963 Datasheet [електронний ресурс] режим доступу: http://www.ecsxtal.com/store/pdf/ecs-3961_3963.pdf
- 14. FIN1001 Datasheet [електронний ресурс] режим доступу: https://www.fairchildsemi.com/datasheets/FI/FIN1001.pdf
- 15. THS4130IDGK Datasheet [електронний ресурс] режим доступу: http://www.ti.com/lit/ds/symlink/ths4131.pdf
- 16. BC846B Datasheet [електронний ресурс] режим доступу: http://www.onsemi.com/pub/Collateral/BC846-D.PDF

ГОСТ 12.2.007-75 Система стандартов безопасности труда ИЗДЕЛИЯ ЭЛЕКТРОТЕХНИЧЕСКИЕ.

ГОСТ 15150-69 МАШИНЫ, ПРИБОРЫ И ДРУГИЕ ТЕХНИЧЕСКИЕ ИЗДЕЛИЯ.

ГОСТ 23571-86 ПЛАТЫ ПЕЧАТНЫЕ Основные параметры конструкции.

ГОСТ 23752-79 ПЛАТЫ ПЕЧАТНЫЕ Общие технические условия.

ГОСТ 29137-91 ФОРМОВКА ВЫВОДОВ И УСТАНОВКА ИЗДЕЛИЙ ЭЛЕКТРОННОЙ ТЕХНИКИ НА ПЕЧАТНЫЕ ПЛАТЫ. Общие требования и нормы конструирования.

ДСТУ 3008:2015 ЗВІТИ У СФЕРІ НАУКИ І ТЕХНІКИ. Структура та правила оформлювання.

ДСТУ 2646-94 ПЛАТИ ДРУКОВАНІ. Терміни та визначення.

ПОГОДЖЕНО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник сектору

Директор

ТОВ «Радіонікс»

ТОВ «Радіонікс»

В.Ю. Танигін

С.Б. Зав'ялов

Арк.

Додаток А

Технічне завдання на проектування

1. Найменування та галузь використання

Блок керування двигуном по положенню. Використовується в стенді вимірювання параметрів прямих приводів (двигунів) гіростабілізованих платформ в лабораторних умовах.

2. Підстава для розробки

Підставою для розробки є завдання на дипломний проект згідно наказу по НТУУ «КПІ» №.1008-с від 23.03.2018 р.

3. Мета і призначення розробки

Блок керування призначений для використання в складі стенду повної перевірки якості виготовлення і працездатності прямих приводів гіростабілізованих платформ в процесі виробництва.

4. Джерело розробки

Пульт призначений для здійснення управління випробуваного двигуна і забезпечення вимірювань кутового положення і струму. Схема вимірювання кута повороту побудована на датчику TS2640N691E125, розташованого безпосередньо на осі випробуваного двигуна установки моделювання режимів роботи приводу і мікросхеми перетворювача кут / код пульта управління AD2S1210. Певне значення кута повороту осі датчика (резольвера) надходить по паралельній 16-ти розрядної шині на мікроконтролер, який використовується в алгоритмі роботи контролера блока керування і відображення значення кута на індикатор при виборі відповідного режиму

					ДК41.468224.001	П3
Змн	Арк	№ докум	Підпис	Ла	ДЛТ1.700227.001	

роботи. В конструкції двигуна закладений датчик струму вихідний сигнал якого надходить на схему вимірювання побудовану на базі 16-ти розрядного аналогоцифрового перетворювача (АЦП). Функціонально схема керування випробуваним двигуном імітує роботу бортового контролера платформи, замикаючи зворотний зв'язок по положенню від датчика кута стенду відповідно режиму роботи. Інформація про струм і кут положення двигуна виводитися на індикатор пульта, а також забезпечується режим їх обмеження.

Технічні характеристики одного з двигунів, що контролюється:

- Загальник опір обмоток $R_{\pi} = 9.3 \text{ Ом}$;
- Коефіцієнт моменту та коефіцієнт ЭДС $K_M = 1,5$ Hм/A, $K_e = 1,5$ Bc/рад;
- Номінальний момент $M_H = 1,7$ Нм при номінальному струмі $I_{HOM} = 1,13$ A;
- Максимальний момент $M_{max} = 11,0$ Нм при максимальному струмі $I_{max} = 7,2A$

5. Технічні вимоги

5.1. Склад виробу й вимоги до пристрою, що розробляється.

Блок керування складається з:

- FPGA, до складу якої входить центральний процесор NIOSII, а також синтезуються ШІМ-контролер, та АЦП-контролер;
- Драйвер датчика кута;
- АЦП;
- Диференційні драйвери;
- Індикатор;
- Клавіатура.

Показники призначення.

Вимірювальний блок в лабораторних умовах повинен забезпечувати вимірювання і контроль наступних величин і характеристик двигунів:

- миттєві і середні значення струмів, що протікають в обмотках двигунів, їх форму;
- кутове положення ротора двигуна;

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн Д	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛТ1.700227.001110

- кутову швидкість ротора;
- момент, що розвивається двигуном при обертанні ротора із заданою швидкістю;
- пусковий момент, що розвивається двигунами при загальмованому роторі;
- перехідні процеси розгону / гальмування двигунів без інерційної маси, що імітує масу без корисного навантаження і з ним;
- форма і розмір напруги, що генерується обмотками двигуна при обертанні із заданою швидкістю від зовнішнього двигуна.

5.2.Вимоги до надійності.

Середній час напрацювання на відмову повинен бути на менше 10000 год.

5.3. Вимоги до технологічності.

Орієнтовані на передові прийоми розробки виготовлення на підприємствах України.

5.4. Вимоги до рівня уніфікації й стандартизації.

Для виготовлення пристрою застосувати стандартні, уніфіковані деталі та вироби.

5.5. Вимоги безпеки обслуговування.

Керуватися загальними вимогами безпеки до апаратури низької напруги ГОСТ 12.2.007-75.

5.6. Вимоги до складових частин виробу, сировини, вихідних

й експлуатаційних матеріалів.

Для виробництва пристрою повинні використовуватися матеріали імпортного виробництва, які можливо купити та замінити в Україні, або власна елементна база, яка розробляється в Україні.

5.7. Умови експлуатації.

Кліматичне виконання модулю керування УХЛ.4.2 згідно ГОСТ 15150-69. Для експлуатації в лабораторних, капітальних житлових та інших подібного типу приміщеннях.

					ДК41.468224.001	П3
Змн	Apκ.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛТ1.700227.001	1 10

5.8. Вимоги до транспортування і зберігання.

Група умов зберігання Л1 по ГОСТ 15150-69. Зберігати в зачинених, опалювальних та вентильованих приміщеннях, в яких забезпечуються наступні умови: температура повітря $+5...+40^{\circ}$ С, відносна вологість повітря 60% при 20° С (середньорічне значення), атмосферний тиск 84...106кПа.

Транспортувати автомобільним, залізничним або авіаційним видами транспорту в спеціальній транспортній тарі.

5.9.Додаткові технічні вимоги.

Технічні характеристики:

Принцип дії	
Інтерфейс зв'язку з системою	Індикація режиму роботи на ЖКІ-
	дисплеї, задання режиму роботи через
	клавіатуру
Габаритні розміри	120х100 см.
Maca	Не більше 200 г.
Живлення	5 B, 12 B.
Режими роботи	Основний (вимірювання);
	налаштування.
Діапазон виміру кутів	±60°

6. Результати роботи

- **6.1.**Результати даної роботи можуть бути використані як вихідна документація по створенню прототипу пристрою, його програмування, налагодження;
- **6.2.** Дана робота (звітна документація) після виконання надається на кафедру КЕОА для подальшого захисту й зберігання як навчальної документації.

7. Робота повинна містити в собі документи

- Пояснювальну записку (формату А4, до 80 аркушів)
- Схеми електричні принципові та переліки елементів (формату А1, А3, А4 відповідно)
- Складальні креслення та специфікації (формату А1, А4 відповідно)
- Креслення друкованих плат (формату А1)
- Додатки (формату А1-А4)

					ДК41.468224.001	ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛ+1.+0022+.001	110

8. Порядок розгляду й приймання роботи

Порядок розгляду й приймання роботи на загальних умовах, прийнятих на кафедрі КЕОА. Рецензування й прийняття роботи комісією на загальних умовах. У процесі виконання роботи проміжні звіти надаються комісії не рідше 1 раз у тиждень на загальних умовах.

9. Економічні показники

В умовах даного проекту не розглядаються.

10. Етапи розробки

No॒	Назва етапів виконання дипломного	Час виконання етапів проекту
п/п	проекту	
1	Аналіз технічного завдання	
2	Вибір елементної бази та друкованої	
	плати	
3	Схемо-технічне проектування	
4	Виконання креслення схеми	
	електричної принципової	
5	Конструкторсько-технологічні	
	розрахунки	
6	Електричний розрахунок друкованої	
	плати	
7	Розрахунок віброміцності ДП	
8	Проектування у Altium Designer	
9	Моделювання	
10	Виконання креслень друкованої	
	плати та складального креслення	
	друкованого вузла	
11	Оформлення пояснювальної записки	

					ДК41.468224.001	П3
Змн	Арк.	№ докум	Підпис	Да	Д (\-1.+00 22 +.001	1 10

Додаток Б

Основна програма:

```
ACK2_main.c:
```

```
#include "sys/alt stdio.h"
#include "alt types.h"
#include "altera_avalon_pio_regs.h"
#include "system.h"
#include "ACK2 main.h"
#include "LCD.h"
#include "resolver.h"
#include "ANGLE SETTING.h"
alt_16 Angle_norm;
alt 16 Current_norm;
alt u8 setting mode;
int main()
#ifdef ALT DEBUG
alt putstr("Hello from Nios II!\n");
#endif
alt u8 fault reg;
alt 16 resolver angle;
alt u8 k;
alt 16 Current_temp;
//инициализация
Resolver initialization();
LCD INITIALIZATION();
Angle norm=0;
Current norm=0;
k=0;
while(1)
fault_reg= Resolver_read_byte_config_mode (RES_ADDR_FAULT_REG);
//если регистр не выдает ошибку, то читаем угол с резольвера
if (fault_reg == 0) // читаем угол с резольвера
resolver_angle=Resolver_read_position_in_normal_mode();
if (k==0)
//устанавливаем режим настройки угла
setting mode=3;
Angle norm=ANGLE SETTING(Angle norm);
//устанавливаем режим настройки тока
setting mode=2;
Current norm=CURRENT SETTING(Current norm);
k=1;
}
else
//формирование режима
setting mode=MODE FORMATION();
switch (setting mode)
//если выбран режим работа
case 0:
```

Підпис

```
// выставляем выводы SAMPLE в 0
IOWR ALTERA AVALON PIO DATA (PIO RES NSAMPLE BASE, 0);
//задержка на 2 us (1 такт процессора 20 нс)после сброса SAMPLE до поднятия
SAMPLE
Delay for microsec (2);
// выставляем выводы SAMPLE в 1
IOWR ALTERA AVALON PIO DATA (PIO RES NSAMPLE BASE, 1);
//задержка на 2 us (1 такт процессора 20 нс)после сброса SAMPLE до поднятия CS
Delay for microsec (2);
//чтение регистра ошибки
fault reg = Resolver read byte config mode (RES ADDR FAULT REG);
//если регистр не выдает ошибку, то читаем угол с резольвера
if (fault reg == 0) //читаем угол с резольвера
resolver angle=Resolver read position in normal mode();
Out ERROR RESOLVER(); //Печатаем слово ERROR RESOLVER
//{\rm прочитать} ток двигателя с АЦП
Current_temp=IORD_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_SDO_ADC_BASE);
//выдаем на РWM значение померянного тока(из режима настройки тока)
IOWR ALTERA AVALON PIO DATA (PIO PWM IN BASE, Current norm);
//отобразить на ЖКИ режим работа
Out WORKING();
break;
//если выбран режим настройка тока
CURRENT SETTING (Current norm);
break;
//если выбран режим настройка угл
Angle norm=ANGLE SETTING (Angle norm);
break;
k=1;
return 0;
getchar();
void Delay_for_microsec (alt u32 amount us)
int i;
//дисассемблирование показало, что процессор на выполнение этого цикла тратит 9
// время одного такта CPU CYCLE DELAY nS =20нс, поэтому время выполнения цикла =
20*9=190нс
//amount us-количество микросекунд задержки. Минимальная задержка 1 микросекунда.
// (1000*MILI/(DELAY_KOEFF))-пример задания аргумента функции , если необходима
задержка
//в микросекундах, то (число*MICRO/(DELAY KOEFF))
```

№ докум.

```
for (i=0;i<(amount us);i++);</pre>
ACK2 main.h:
#ifndef ACK1 MAIN H
#define ACK1 MAIN H
#define MASK D1 0x1E // 11110
#define MASK D2 0x1D // 11101
#define MASK D3 0x1B // 11011
#define MASK D4 0x17 // 10111
#define MASK D5 0xF // 1111
#define E1 E2MASK 0x3 // 0011
#define E3 E4MASK 0xC // 1100
extern alt 16 Angle norm;
extern alt 16 Current norm;
extern alt u8 setting mode;
void Delay for microsec (alt u32 amount us);
#endif /* ACK1 MAIN H */
```

Програма виводу інформації на індикатор:

LCD.h:

```
#ifndef LCD H
#define LCD H
#define LCD E MASK 4
#define LCD_R_NOTW_MASK 2
#define LCD RS MASK 1
#define LCD BF MASK 0x80
#define LCD ADDRESS MASK 0x7f
#define LCD DIRECTION 8BIT OUTPUT MASK 0xff
#define LCD DIRECTION 8BIT INTPUT MASK 0
#define LCD MINUS NUMBER MASK 0x8000
// время выполнения процессором одной команды
//выполняется для рассчета задержки между командами
#define CPU CYCLE DELAY nS 20
// коэффициент для определения задержки процедуры Delay for microsec
// в микросекундах
#define DELAY KOEFF (CPU CYCLE DELAY nS*8)
//коэффициент для задания задержки в микросекундах
#define MICRO 1000
//коэффициент для задания задержки в мили секундах
```

Підпис

```
#define MILI 1000000
//функция для организации задержки не менее 1 микросекунды
//определяем 180 градусов в 16-ричном коде
#define GRAD 180 0x7FFF
//#define pi 2 1.5707963267948966/0x7FFF
//коэффициент перевода значения угла в градусах в шестнадцатиричный код
// koef=0xFFFF/360=182=B6
#define KOEF TRANSFORM 0xB6
//Функция передачи инструкции
void FUNCTION SET(alt 8 instruction);
void Delay_for_microsec (alt u32 amount us);
void LCD INITIALIZATION();
//\Phiункция вывода на экран символа, заданного в ASCII-16-тиричном коде
void LCD print_symbol(alt u8 code);
//-----
//Функция вывода на экран символа, в конкретную позицию соответствующего адресу
void LCD_print_symbol_in_position (alt_u8 code, alt_u8 address);
//-----
//Функция вывода на экран 16-ти разрядного числа, занимает 5 позиций на экране
void LCD_print_digital_number_on_screen (alt_16 value,alt_u8 address,alt_u8
point position);
void Out_SET_SW1();
void Out SET SW2();
void Out_SET_SW3();
void Out_EROOR_CONECT();
void Out EROOR RESOLVER(void);
void Out WORKING(void);
void Out ANGLE SETTING(void);
void Out_CURRENT_SETTING(void);
extern alt 16 Angle norm;
extern alt 16 Current norm;
extern alt u8 setting mode;
#endif /*LCD H */
```

```
LCD.c:
#include "sys/alt stdio.h"
#include "system.h"
#include "alt types.h"
#include "altera_avalon_pio_regs.h"
#include "resolver.h"
#include "ACK2 main.h"
#include "LCD.h"
//Функция передачи инструкции
void FUNCTION SET(alt 8 instruction)
          alt u8 i;
        //Объявляем двунаправленный порт в режим вывода (все 8 выводов)
IOWR ALTERA AVALON PIO DIRECTION(PIO LCD DATA BASE, LCD DIRECTION 8BIT OUTPUT MASK
);
           //Записываем в порт данных 0х3с=111100-установка режима 2-линии и
дисплей включен
          IOWR ALTERA AVALON PIO DATA (PIO LCD DATA BASE, instruction);
           //Записываем в порт RS и R/NOTW 0
           IOWR ALTERA AVALON PIO DATA(PIO LCD CONTROL BASE, 0 );
             //Устанавливаем вывод Е в 1
           IOWR ALTERA AVALON PIO DATA(PIO LCD CONTROL BASE, 0 | LCD E MASK );
           //Задержка 200нс (1 "nop" =20ns)
           for (i=0;i<10;i++) asm ("nop");</pre>
           //обнуляем управляющие выводы RS R/NOTW/E
           IOWR ALTERA AVALON PIO DATA(PIO LCD CONTROL BASE, 0 );
}
//Функция инициализации LCD индикатора
void LCD INITIALIZATION()
      //Записываем в порт RS и R/NOTW E 0
        IOWR_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_LCD_CONTROL_BASE,0 );
      //задержка на 40 милисекунды (требуется после включения питания)
    Delay for microsec (40*MILI/(DELAY KOEFF));
    //инициализация ЖКИ-модуля
    //передаем комманду 0x38(8-bit,1,5*7 dot,2 lines)
    FUNCTION SET(0x38);
```

```
///задержка на 5 милисекунд (busy flag not available)
    Delay_for_microsec (5*MILI/(DELAY KOEFF));
    FUNCTION SET(0x38);//(8-bit,1,5*7 dot,2 lines)
    //задержка на 160us (busy flag not available)
    Delay for microsec (2*MILI/(DELAY KOEFF));
    //Записываем в порт данных 0х0С=1100 DISPLAY ON, Cursor ON, BLINK OFF
     FUNCTION SET (0 \times 0 C);
      //задержка на 160us (busy flag not available)
     Delay for microsec (2*MILI/(DELAY KOEFF));
      //Записываем в порт данных 0x01=0001 clear display
    FUNCTION SET (0 \times 01);
    //задержка на 160us (busy flag not available)
    Delay for microsec (2*MILI/(DELAY KOEFF));
    //Записываем в порт данных 0x06=0110 entry mode set, cursor moves to right
    FUNCTION_SET(0 \times 06);
      //Объявляем двунаправленный порт в режим ввода (все 8 выводов)
   IOWR ALTERA AVALON PIO DIRECTION (PIO LCD DATA BASE, 0);
}
           //Конец функции инициализации индикатора
Функция вывода на экран 16-ти разрядного числа, занимает 5 позиций на экране
ей передается число (но не больше 65535 ) которое нужно вывести на индикатор,
адрес-соответствующий позиции на экране
0- первый символ первой строчки, 64-первый символ второй строчки, 16-первый символ
третьей строчки,
80-первый символ
                      четвертой строчки). Point position-положение
                                                                       запятой
(отсчитывается справа).Если
Point position=1, то с одним знаком после запятой, если 2- то с 2-мя.
Для того, чтобы напечатать с одним знаком после запятой-нужно его предварительно
умножить на 10, если с двумя знаками-то на 100-соответственно.
*****/
void LCD print digital number on screen (alt 16 value, alt u8 address, alt u8
point_position)
    alt u8 i;
   alt u8 k;
   i=0;
   k=0;
    //Определяем знак числа
```

78

```
if (value&LCD MINUS NUMBER MASK)
 value=(~value +1);
   LCD_print_symbol_in_position(0x2d,address);
   address++;
}
else
 LCD print symbol in position(0x20,address);
 address++;
}
// если количество знаков, после запятой=5, то печатаем запятую
if (point position==5)
 LCD_print_symbol_in_position(0x2e,address);
 address++;
 k=1;
//Определяем количество 10000 в числе
while (value>=10000)
 k=1;
   value = value-10000;
   i++;
//если число меньше, чем 10000-печатаем пробел
if (k==0) LCD print symbol in position(0x20,address);
//если число больше, чем 10000-печатаем количество 10000 в этом числе
       LCD print symbol in position(i+0x30,address);
else
i=0;
// если количество знаков, после запятой=4, то печатаем запятую
if (point position==4)
 LCD print symbol(0x2e);
 k=1;
//Определяем количество 1000 в числе
while (value>=1000)
  k=1;
   value = value-1000;
   i++;
```

```
//если число меньше, чем 1000 и мы не напечатали ни одного знака перед-
печатаем пробел
    if (k==0) LCD print symbol (0x20);
    //если число больше, чем 1000-печатаем количество 1000 в этом числе
         LCD_print_symbol(i+0x30);
    i=0;
    // если число знаков, после запятой=3, то печатаем запятую
    if (point position==3)
     LCD print symbol(0x2e);
     k=1;
    //Определяем количество 100 в числе
    while (value>=100)
     k=1;
       value = value-100;
       i++;
    }
    //если число меньше, чем 100 и мы не напечатали ни одного знака перед-печатаем
пробел
   if (k==0) LCD print symbol (0x20);
    //если число больше, чем 100-печатаем количество 100 в этом числе
    else LCD print symbol(i+0x30);
    // если количество знаков, после запятой=2, то печатаем запятую
    if (point position==2)
     LCD print symbol(0x2e);
     k=1;
    i=0;
    //Определяем количество 10 в числе
    while (value>=10)
       k=1;
       value = value-10;
       i++;
    //если число меньше, чем 10 и мы не напечатали ни одного знака перед-печатаем
пробел
    if (k==0) LCD_print_symbol (0x20);
```

```
//если число больше, чем 10-печатаем количество 10 в этом числе
          LCD_print_symbol(i+0x30);
    else
    // если количество знаков, после запятой=1, то печатаем запятую
    if (point position==1)
     LCD_print_symbol(0x2e);
      k=1;
    //печатаем количество единиц в этом числе
    LCD print symbol(value+0x30);
            //конец функции
}
\Phiункция вывода на экран символа, в конкретную позицию соответствующего адресу
Мы ей передаем число, которое нужно напечатать и адрес-соответствующей позиции,
куда следует вывести это число.
void LCD_print_symbol_in_position (alt_u8 code, alt_u8 address)
    int A;
    alt u8 BF;
    alt_u8 k;
    int i;
    //Считывание флажка занятости
    //Установка выводов R/nW в значение 1, RS в значение 0
    IOWR ALTERA AVALON PIO DATA (PIO LCD CONTROL BASE, 0 | LCD R NOTW MASK );
    //Установка выводов Е и R/NOTW в значение 11
    IOWR ALTERA AVALON PIO DATA (PIO LCD CONTROL BASE, 0
|LCD_E_MASK|LCD_R_NOTW_MASK );
    //задержка 140нс
    for (A=0;A<9;A++) asm ("nop");</pre>
    do
     BF = IORD_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_LCD_DATA_BASE);
     k = BF \& LCD BF MASK;
    while (k);
    //Записываем в порт RS 0 и R/NOTW 0 и E 0
    IOWR ALTERA AVALON PIO DATA(PIO LCD CONTROL BASE, 0 );
    //Объявляем двунаправленный порт в режим вывода (все 8 выводов)
```

```
IOWR ALTERA AVALON PIO DIRECTION(PIO LCD DATA BASE, LCD DIRECTION 8BIT OUTPUT MASK
);
    //Записываем в порт данных адрес позиции курсора
    IOWR ALTERA AVALON PIO DATA(PIO LCD DATA BASE, LCD BF MASK | (address
LCD ADDRESS MASK));
    //Устанавливаем вывод Е в 1
    IOWR ALTERA AVALON PIO DATA(PIO LCD CONTROL BASE, 0 | LCD E MASK );
    //Задержка 140нс
    for (A=0;A<9;A++) asm ("nop");</pre>
    //обнуляем управляющие выводы RS R/NOTW/E
    IOWR_ALTERA_AVALON_PIO DATA(PIO LCD CONTROL BASE,0 );
    //Задержка 20 наносекунд, требуемая в инструкции
    // Delay for microsec (40*MICRO/(DELAY KOEFF));
    for (i=0;i<3;i++) asm ("nop");</pre>
    //Установка выводов двунаправленного порта в режим входа
    IOWR ALTERA AVALON PIO DIRECTION(PIO LCD DATA BASE, 0x00);
    LCD print symbol(code);
Функция вывода на экран символа-соответствующего коду, передаваемого функции
код следует писать в кодах ASCII в 16-ричном масштабе (0-0x30,1-0x31).
void LCD_print_symbol(alt u8 code)
   int A;
  alt u8 BF;
   alt u8 k;
   int i;
   //Считывание флажка занятости
   //Установка выводов R/nW в значение 1
   IOWR_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_LCD_CONTROL_BASE,0|LCD_R_NOTW_MASK);
   //задержка 40нс
   //Delay for microsec((1*MICRO/DELAY KOEFF));
   for (i=0;i<21;i++) asm ("nop");</pre>
   //Установка выводов Е и R/NOTW в значение 11
   IOWR ALTERA AVALON PIO DATA(PIO LCD CONTROL BASE, 0 | LCD E MASK|LCD R NOTW MASK
);
   for (A=0;A<9;A++) asm ("nop");</pre>
   do
    {
```

```
BF = IORD ALTERA AVALON PIO DATA(PIO LCD DATA BASE);
         k = BF \& LCD BF MASK;
   while (k);
  //Задержка на 32 милисекунды (требуется после включения питания)
   //Delay for microsec (1*MILI/(DELAY KOEFF));
   //Записываем в порт RS -1 и R/NOTW 0
   IOWR ALTERA AVALON PIO DATA(PIO LCD CONTROL BASE,0|LCD RS MASK );
   //Объявляем двунаправленный порт в режим вывода (все 8 выводов)
IOWR ALTERA AVALON PIO DIRECTION(PIO LCD DATA BASE, LCD DIRECTION 8BIT OUTPUT MASK
);
   //Записываем в порт данных ASC код символа, например, 0x30=число 0
   IOWR ALTERA AVALON PIO DATA (PIO LCD DATA BASE, code);
   //Задержка 100нс
   for (A=0; A<9; A++) asm ("nop");</pre>
   //Устанавливаем вывод Е в 1
   IOWR_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_LCD_CONTROL_BASE,0 | LCD_E_MASK | LCD_RS_MASK
);
   //Задержка 140нс
   for (A=0;A<9;A++) asm ("nop");</pre>
   //обнуляем управляющие выводы RS_R/NOTW/E
   IOWR ALTERA AVALON PIO DATA(PIO LCD CONTROL BASE, 0 );
   //Задержка 40 микросекунд, требуемая в инструкции
   // Delay for microsec (40*MICRO/(DELAY KOEFF));
   for (i=0;i<9;i++) asm ("nop");</pre>
   //Установка выводов двунаправленного порта в режим входа
   IOWR ALTERA AVALON PIO DIRECTION(PIO LCD DATA BASE, 0x00);
}//конец функции
void Out SET SW1 (void) //Печатаем слово SET SW1
      LCD_print_symbol_in_position (0x53,0x47);//S
      LCD print symbol (0x45); //E
     LCD print symbol (0x54); //T
      LCD print symbol(0x5f);//
      LCD print symbol(0x53);//S
      LCD print symbol(0x57);//W
      LCD print symbol (0x31); //1
void Out SET SW2 (void) //Печатаем слово SET SW2
{
```

```
LCD print symbol in position (0x53,0x47);//S
      LCD print symbol (0x45); //E
      LCD print symbol(0x54);//T
      LCD_print_symbol(0x5f);//_
      LCD print symbol(0x53);//S
      LCD_print_symbol(0x57);//W
      LCD print symbol (0x32); //2
void Out SET SW3 (void) //Печатаем слово SET SW3
      LCD print symbol in position (0x53,0x47);//S
      LCD print symbol (0x45); //E
      LCD print symbol (0x54); //T
      LCD print symbol(0x5f);//
      LCD_print_symbol(0x53);//S
      LCD print symbol (0x57); //W
      LCD print symbol (0x33); //3
void Out EROOR CONECT(void) //Печатаем слово EROOR CONNECT
      LCD print symbol in position (0x45,0x44);//E
      LCD print symbol (0x52); //R
      LCD print symbol(0x52);//R
      LCD_print_symbol(0x4f);//0
      LCD print symbol (0x52); //R
      LCD print symbol(0x5f);//
      LCD print symbol(0x43);//C
      LCD print symbol(0x4f);//0
      LCD print symbol (0x4e); //N
      LCD print symbol(0x4e);//N
      LCD print symbol (0x45); //E
      LCD print symbol (0x43); //C
      LCD_print_symbol(0x54);//T
void Out EROOR RESOLVER(void) //Печатаем слово ERROR RESOLVER
      LCD print symbol in position (0x45,0x44);//E
      LCD print symbol(0x52);//R
      LCD print symbol (0x52); //R
      LCD_print_symbol(0x4f);//0
      LCD print symbol(0x52);//R
      LCD_print_symbol(0x5f);//_
```

```
LCD print symbol (0x52); //R
      LCD print symbol (0x45); //E
      LCD print symbol(0x53);//S
      LCD_print_symbol(0x4f);//0
      LCD print symbol(0x4c);//L
      LCD_print_symbol(0x56);//V
      LCD print symbol (0x45); //E
      LCD print symbol(0x52);//R
void Out WORKING(void) //Печатаем слово РЕЖИМ РАБОТА
      LCD print symbol in position (0x45,0x57); //W
      LCD print symbol(0x4f);//0
      LCD print symbol(0x52);//R
      LCD_print_symbol(0x4b);//K
      LCD print symbol (0x49); //I
      LCD print symbol(0x4e);//N
      LCD_print_symbol(0x49);//I
      LCD print symbol (0x47); //G
void Out_ANGLE_SETTING(void) //Печатаем слово НАСТРОЙКА УГЛА
      LCD_print_symbol_in_position (0x45,0x41);//A
      LCD print symbol(0x4e);//N
      LCD print symbol(0x47);//G
      LCD print symbol(0x4c);//L
      LCD print symbol (0x45); //E
      LCD print symbol(0x5f);//
      LCD print symbol(0x53);//S
      LCD print symbol (0x45); //E
      LCD print symbol (0x54); //T
      LCD_print_symbol(0x54);//T
      LCD print symbol (0x49); //I
      LCD print symbol(0x4e);//N
      LCD_print_symbol(0x47);//G
void Out_CURRENT_SETTING(void)
                                    //Печатаем слово НАСТРОЙКА ТОКА
      LCD_print_symbol_in_position (0x45,0x43);//C
            LCD print symbol(0x55);//U
            LCD_print_symbol(0x52);//R
```

```
LCD print symbol (0x52); //R
           LCD print symbol(0x45);//E
           LCD print symbol (0x4e); //N
           LCD_print_symbol(0x54);//T
           LCD print symbol(0x5f);//
           LCD_print_symbol(0x53);//S
           LCD print symbol (0x45); //E
           LCD print symbol (0x54); //T
           LCD print symbol (0x54); //T
           LCD print symbol (0x49); //I
           LCD print symbol (0x4e); //N
           LCD print symbol (0x47); //G
Програма керування драйвером кута:
resolver.h:
#ifndef RESOLVER H
#define RESOLVER_H_
// маска вывода CSO порта ріо
#define RESOLVER CS0 MASK 1
// маска вывода CS1 порта ріо
#define RESOLVER CS1 MASK 2
// маска вывода SAMPLE порта ріо
#define RESOLVER SAMPLE MASK 4
// маска выбора первого резольвера порта ріо
#define RESOLVER 1RES MASK 1
// маска выбора второго резольвера порта ріо
#define RESOLVER 2RES MASK 2
// маска выбора первого EEPROM порта ріо
#define RESOLVER CS EPROM1 MASK 2
// маска выбора второго EEPROM порта ріо
#define RESOLVER_CS_EPROM2_MASK 8
// маска не выбирающая ничего из порта ріо
#define
                                  RESOLVER_CS_NOTHING
//(0|RESOLVER CS0 MASK|RESOLVER CS1 MASK|RESOLVER CS2 MASK|RESOLVER CS3 MASK)
// маска, включающая мультиплексор для передачи первого резольвера RESOLVERO
#define RESOLVER MUX RESOLVERO MASK
// маска, включающая мультиплексор для передачи второго резольвера RESOLVER1
#define RESOLVER MUX RESOLVER1 MASK
#define RESOLVER HIGH BIT
                                0x8000
//маска, выставляющая А1АО в режим конфигурации
                               ДК41.468224.001 ПЗ
```

№ докум.

```
#define A1 A0 MASK CONFIGURATION MODE 3 //00011
#define A1 A0 MASK NORMAL MODE POSITION 0
#define A1_A0_MASK_NORMAL_MODE VELOCITY 1
#define ANGLE DIRECTION 16BIT OUTPUT MASK 0xFFFF
#define ANGLE DIRECTION 16BIT INTPUT MASK 0
// адреса регистров резольвера ADS1210
#define RES ADDR POSITION REG H
                                              0x80
#define RES ADDR POSITION REG L
                                              0x81
#define RES ADDR VELOCITY REG H
                                              0x82
#define RES ADDR VELOCITY REG L
                                              0x83
#define RES ADDR LOS THRESHOLD REG
                                              0x88
#define RES ADDR DOS OVERRANGE THRESHOLD REG 0x89
#define RES ADDR DOS MISMATCH THRESHOLD REG
                                              0x8A
#define RES_ADDR_DOS_RESET_MAX_THRESHOLD_REG
                                              0x8B
#define RES ADDR DOS RESET MIN THRESHOLD REG
                                              0x8C
#define RES ADDR LOT HIGH THRESHOLD REG
                                              0x8D
#define RES_ADDR_LOT_LOW_THRESHOLD REG
                                              0x8E
#define RES ADDR EXCITATION FREQUENCY REG
                                              0x91
#define RES_ADDR_CONTROL_REG
                                              0x92
#define RES ADDR SOFT RESET REG
                                              0xF0
#define RES ADDR FAULT REG
                                              0xFF
//\Phiункция, записывающая в порт resolver байт
// данных-8 бит для режима конфигурации
void Resolver write byte config mode (alt u8 address,alt u8 data);
//Функция, считывающая из порта spi resolver байт
// данных-8 бит для режима конфигурации
alt u8 Resolver read byte config mode (alt u8 address);
//функция, инициализации и конфигурации резольверов
alt u8 Resolver initialization();
alt 16 Resolver read position in normal mode();
extern alt 16 Angle norm;
extern alt 16 Current norm;
extern alt u8 setting mode;
#endif /*RESOLVER H */
resolver.c:
#include "sys/alt stdio.h"
#include "altera avalon pio regs.h"
#include "system.h"
```

```
#include "alt types.h"
#include "resolver.h"
#include "ACK2 main.h"
//Функция, записывающая байт
// данных-8 бит для режима конфигурации
void Resolver write byte config mode (alt u8 address, alt u8 data)
      alt u8 i;
// выставляем выводы А1 А0 в режим конфигурации
      IOWR ALTERA AVALON PIO DATA(PIO A1 A0 BASE, A1 A0 MASK CONFIGURATION MODE);
      //Объявляем двунаправленный порт в режим вывода (все 8 выводов)
      IOWR_ALTERA_AVALON_PIO_DIRECTION(PIO_ANGLE_BASE, ANGLE_DIRECTION_16BIT_OUTPU
T MASK);
            // выставляем адрес регистра 8 бит в порт
      IOWR_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_ANGLE_BASE, address);
// выставляем вывод CS в 0
      IOWR ALTERA AVALON PIO DATA(PIO RES NCS BASE,0);
      // выставляем вывод nRD в 1
      IOWR_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_RES_NRD_BASE,1);
      // выставляем вывод nWR в 0
      IOWR_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_RES_NWR_BASE,0);
      //задержка на 22 нс (1 такт процессора 20 нс)
      for (i=1;i<=2;i++) asm("nop");</pre>
      // выставляем вывод nWR в 1
      IOWR ALTERA AVALON PIO DATA (PIO RES NWR BASE, 1);
      // выставляем вывод CS в 1
      IOWR ALTERA AVALON PIO DATA (PIO RES NCS BASE, 1);
      //задержка на 10 нс
      for (i=1; i<=2; i++) asm("nop");</pre>
      // выставляем вывод CS в 0
      IOWR ALTERA AVALON PIO DATA (PIO RES NCS BASE, 0);
      // выставляем данные 8 бит в порт
      IOWR_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_ANGLE_BASE, data);
      // выставляем вывод nWR в 0
      IOWR ALTERA AVALON PIO DATA (PIO RES NWR BASE, 0);
      // задержка 240 нс между записью адреса и записью данных
       Delay for microsec (10);
       // выставляем вывод nWR в 1
      IOWR_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_RES_NWR_BASE,1);
```

```
// выставляем вывод CS в 1
       IOWR ALTERA AVALON PIO DATA(PIO RES NCS BASE, 1);
            //задержка на 620 нс
        Delay_for_microsec (31);
} // конец Resolver write byte config mode
//\Phiункция, считывающая из порта resolver байт
// данных-8 бит для режима конфигурации
alt u8 Resolver_read_byte_config_mode (alt u8 address)
     alt u8 i;
 // Запись адреса в порт
      // выставляем выводы A1 A0 в режим конфигурации
      IOWR ALTERA AVALON PIO DATA(PIO A1 A0 BASE, A1 A0 MASK CONFIGURATION MODE);
            //Объявляем двунаправленный порт в режим вывода (все 8 выводов)
IOWR ALTERA AVALON PIO DIRECTION (PIO ANGLE BASE, ANGLE DIRECTION 16BIT OUTPUT MASK
);
            // выставляем адрес регистра 8 бит в порт
            IOWR_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_ANGLE_BASE, address);
      // выставляем вывод CS в 0
            IOWR_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_RES_NCS_BASE,0);
            // \underline{\text{выставляем}} \underline{\text{вывод}} nRD в 1
            IOWR ALTERA AVALON PIO DATA (PIO RES NRD BASE, 1);
      // выставляем вывод nWR в 0
            IOWR ALTERA AVALON PIO DATA (PIO RES NWR BASE, 0);
            //задержка на 22 нс (1 такт процессора 20 нс)
            for (i=1; i<=2; i++) asm("nop");</pre>
            // выставляем вывод nWR в 1
            IOWR ALTERA AVALON PIO DATA (PIO RES NWR BASE, 1);
            //задержка на 10 нс
            for (i=1; i<2; i++) asm("nop");</pre>
            // выставляем вывод nRD в 0
            IOWR_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_RES_NRD_BASE,0);
            //задержка на 10 нс
                         for (i=1;i<2;i++) asm("nop");</pre>
            //Объявляем двунаправленный порт в режим ввода (все 16 вводов)
      IOWR ALTERA AVALON PIO DIRECTION (PIO ANGLE BASE, ANGLE DIRECTION 16BIT INTPU
T MASK);
```

№ докум.

```
// чтение данных из порта
          alt u8 rdata = IORD ALTERA AVALON PIO DATA(PIO ANGLE BASE);
        // return rdata;
        return rdata;
}// конец Resolver read byte config mode
//Функция чтения из регистров преобразователя резольвера
alt 16 Resolver read position in normal mode ()
      alt u8 i;
// выставляем выводы SAMPLE в 1
      IOWR ALTERA AVALON PIO DATA (PIO RES NSAMPLE BASE, 1);
      // выставляем вывод nRD в 1
      IOWR_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_RES_NRD_BASE,1);
      //задержка на 42 нс (1 такт процессора 20 нс)
      for (i=1;i<2;i++) asm("nop");</pre>
      // выставляем выводы SAMPLE в 0
      IOWR ALTERA AVALON PIO DATA(PIO RES NSAMPLE BASE,0);
      //задержка на 220 нс (1 такт процессора 600 нс)
            Delay for microsec (32);
   // выставляем вывод CS в 0
      IOWR ALTERA AVALON PIO DATA(PIO RES NCS BASE,0);
      // выставляем выводы А1 А0 в режим чтения угла
      IOWR ALTERA AVALON PIO DATA(PIO A1 A0 BASE, A1 A0 MASK NORMAL MODE POSITION)
      //задержка на 220 нс (1 такт процессора 20 нс)
      Delay for microsec (2);
        // выставляем вывод nWR в 1
      IOWR ALTERA AVALON PIO DATA (PIO RES NWR BASE, 1);
      // выставляем вывод nRD в 0
      IOWR ALTERA AVALON PIO DATA(PIO RES NRD BASE,0);
      //задержка <u>на 42 нс</u> (1 <u>такт процессора 20 нс</u>)
            for (i=1; i<3; i++) asm("nop");</pre>
            //Объявляем двунаправленный порт в режим ввода (все 16 вводов)
      IOWR ALTERA AVALON PIO DIRECTION(PIO ANGLE BASE, ANGLE DIRECTION 16BIT INTPU
T MASK);
            //читаем значение угла
      alt u16 rdata = IORD ALTERA AVALON PIO DATA(PIO ANGLE BASE);
      alt 16 position= rdata-32760;
               //задержка на 100 нс (1 такт процессора 20 нс)
      for (i=1; i<5; i++) asm("nop");</pre>
```

№ докум.

```
// выставляем вывод CS в 1
      IOWR ALTERA AVALON PIO DATA (PIO RES NCS BASE, 1);
                 // выставляем вывод nRD в 1
      IOWR ALTERA AVALON PIO DATA (PIO RES NRD BASE, 1);
            //задержка на 220 нс (1 такт процессора 20 нс)
      Delay for microsec (20);
         // return(position);
     return (position);
// конец функции Resolver read position in normal mode чтения из регистров
преобразователь резольвера
                         _____
//функция инициализации
alt u8 Resolver initialization ()
// выставляем выводы SAMPLE в 1
     IOWR_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_RES_NSAMPLE_BASE,1);
//
      // выставляем вывод nWR в 1
      IOWR ALTERA AVALON PIO DATA (PIO RES NWR BASE, 1);
      // выставляем вывод nRD в 1
      IOWR_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_RES_NRD_BASE,1);
// выставляем вывод CS в 1
       IOWR_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_RES_NCS_BASE,1);
       //выставляем порт в режим паралельного чтения
       IOWR ALTERA AVALON PIO DATA (PIO RES NSOE BASE, 1);
 // IOWR ALTERA AVALON PIO DATA(PIO MUX BASE,0 | RESOLVER MUX RESOLVERO MASK);
   Resolver write byte config mode (RES ADDR CONTROL REG, 0x0);
// инициализация control регистра резольвера 0x7F=111 1111 0x5F= 0101 1111
0xDF 1101 1111
   Resolver write byte config mode (RES ADDR CONTROL REG, 0xDF);
// инициализация регистра EXCITATION_FREQUENCY REG резольвера 0x21
// <u>fclkin</u>=10kHz(<u>подана</u> с ПЛИС), <u>fexc</u>=33=0x21-- <u>fwc</u>=35=0x23 <u>fexc</u>=10.6kHz3
   Resolver write byte config mode ( RES ADDR EXCITATION FREQUENCY REG, 0x21);
   return (1);
//конец функции инициализации Resolver initialization
Програма налаштування кута:
ANGLE_SETTING.h:
```

ДК41.468224.001 ПЗ

#ifndef ANGLE SETTING H

```
#define ANGLE SETTING H
#define SW1_MASK 1
#define SW2 MASK 2 //10
#define SW3 MASK 4 //100
#define SW4 MASK 8
                           //1000
#define SW5 MASK 16 //10000
#define SW6_MASK 20 //100000
//функция настройки угла
alt 16 ANGLE SETTING (alt 16 k);
//функция настройки тока
alt 16 CURRENT SETTING (alt 16 k);
extern alt 16 Angle norm;
extern alt 16 Current norm;
extern alt u8 setting mode;
#endif /* ANGLE_SETTING_H_ */
ANGLE_SETTING.c:
#include "sys/alt stdio.h"
#include "alt types.h"
#include <io.h>
#include "altera avalon pio regs.h"
#include "system.h"
#include "ACK2 main.h"
#include "LCD.h"
#include "resolver.h"
#include "ANGLE SETTING.h"
//функция настройки угла
alt 16 ANGLE_SETTING (alt 16 k)
alt u32 timer;
timer=0;
alt 16 resolver angle;
alt u32 perem cycla;
perem cycla=0;
if (perem cycla==0)
   //задержка 0,5с
     while (timer==500000000) timer++;
     //проверка SW 5" (ждем удержание клавиши)
(SW5 MASK||IORD ALTERA AVALON PIO DATA(PIO KEYBOARD SW6 SW1 BASE)==0x0)
                                Angle norm++;
```

Змн Арк. № док∨м

Підпис

```
//вывести на ЖКИ значение угла
        /* Выводим на ЖКИ-индикатор углы с устройства управления резольверами
                                 * (переведенный из 16-разрядного кода в угол
                                        (код*100(с
                                                       двумя
                                                                 знаками
                                                                              после
запятой) *360/65535, в первую строчку с 10-ой позиции
                                 * с двумя знаками после запятой
               */
                                  //temp = PIO 2 ANGLE BASE*100*360/65535;
              LCD_print_digital_number_on_screen (Angle_norm*100*360/65535,9,2);
        }//проверка SW 6" (ждем удержание клавиши)
              else
                                                                                  if
(SW6 MASK||IORD ALTERA AVALON PIO DATA(PIO KEYBOARD SW6 SW1 BASE)==0x0)
                                    Angle_norm=Angle_norm-1;
                    LCD_print_digital_number_on_screen
(Angle norm*100*360/65535,9,2);
             if
(((SW5 MASK||(IORD ALTERA AVALON PIO DATA(PIO KEYBOARD SW6 SW1 BASE)))==0x01)&&((
SW6_MASK||IORD_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_KEYBOARD_SW6_SW1_BASE)==0x01)))
                  perem_cycla=1;
                        else
                  perem_cycla=0;
      return (Angle norm);
//конец функции alt 16 ANGLE SETTING(alt 16 k)
//функция настройки тока
alt 16 CURRENT SETTING(alt 16 k)
alt u32 timer;
timer=0;
alt_u32 perem_cycla;
perem cycla=0;
if (perem_cycla==0)
 //задержка 0,5с
      while(timer==500000000) timer++;
      //проверка SW_5" (ждем удержание клавиши)
        if
(SW5_MASK||IORD_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_KEYBOARD_SW6_SW1_BASE)==0x0)
```

```
{
           Current norm++;
     //вывести на ЖКИ значение угла
       /* Выводим на ЖКИ-индикатор ток
         * (переведенный из 16-разрядного кода в угол
         * (код*100(с двумя знаками после запятой)*360/65535,в первую строчку с
10-ой позиции
                                                                */
         * с двумя знаками после запятой
                               //temp = PIO_2_ANGLE BASE*100*360/65535;
            LCD print digital number on screen
(Current norm*100*360/65535,9,2);
             timer=0;
       }//проверка SW 6" (ждем удержание клавиши)
             else
(SW6_MASK||IORD_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_KEYBOARD_SW6_SW1_BASE)==0x0)
                Current_norm=Current_norm-1;
                  LCD print_digital_number_on_screen
(Current norm*100*360/65535,9,2);
                timer=0;
             }
            if
SW6_MASK||IORD_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_KEYBOARD_SW6_SW1_BASE)==0x01)))
                perem cycla=0;
                      else
                           perem cycla=1;
return (Current norm);
    //конец функции alt 16 CURRENT SETTING(alt 16 k)
//функция настройки режима
alt u8 MODE FORMATION (void)
     alt 32 timer;
if (SW2 MASK||IORD ALTERA AVALON PIO DATA(PIO KEYBOARD SW6 SW1 BASE)==0x1)
if(SW1 MASK||IORD ALTERA AVALON PIO DATA(PIO KEYBOARD SW6 SW1 BASE)==0x0)
```

```
//установить
                                                                 режим
                                                                              работа
setting mode=1
                                             setting mode=1;
                                        //включить диод LED1
IOWR_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_LED2_LED1_BASE,0x1);
                                        //установить начальные значения
                                    while (timer==25000000) //проверка SW_1" (ждем
удержание клавиши)
                                    {
                               if
(SW1 MASK||IORD ALTERA AVALON PIO DATA(PIO KEYBOARD SW6 SW1 BASE)==0 \times 0)
                                    timer=0;
                               else
                                 timer++;
                                  }
                                    //отображение режима работа на ЖКИ дисплее
                               Out WORKING();
              }
            else
                          {
                                   //установить режим настройка setting_mode=0
                                      setting mode=0;
                                     //выключить диод LED1 и включить диод LED2
IOWR ALTERA AVALON PIO DATA(PIO LED2 LED1 BASE, 0x2);
(SW3 MASK||IORD ALTERA AVALON PIO DATA(PIO KEYBOARD SW6 SW1 BASE)==0x1)
                                      if
(SW4_MASK||IORD_ALTERA_AVALON_PIO_DATA(PIO_KEYBOARD_SW6_SW1_BASE)==0x0)
                           //установить режим "настройка тока"
                                           setting mode=2;
                                else
                          //установить режим "настройка угла"
                                           setting mode=3;
            return (setting mode);
   }
```

```
//конец функции alt u8 MODE FORMATION(void)
Програма синтезу ШІМ-контролера:
`timescale 1 ns/ 10 ps
/*
      Модуль формирования общего сброса
*/
module REST_Global
(
      input wire
                  CLK_IN,
      input wire
                  PLL OK,
      // Описание выходных сигналов схемы
      output reg
                  n_RESET
);
      // объявление переменных
      reg [7:0] ST_REST;
      //начальная установка всех регистров
      initial
      begin
            n_RESET = 0;
            ST REST = 0;
      end
            // Счетчик задержки
      always @(posedge CLK_IN or negedge PLL_OK)
      begin
            if (!PLL_OK)
            begin
                  ST_REST \le 8'b0;
            end
            else if (!n_RESET)
            begin
                  ST_REST <= ST_REST;
            end
            else
```

```
begin
                  ST_REST \le ST_REST + 1;
            end
      end
      always @(posedge CLK_IN or negedge PLL_OK)
      begin
            if (!PLL_OK)
            begin
                  n_RESET <= 0;
            end
            else if (ST_REST > 224)
            begin
                  n_RESET \ll 1;
            end
            else
            begin
                  n_RESET \ll 0;
            end
      end
endmodule //REST_Global
Програма синтезу контролера АЦП:
module AD7687
//input wire BUSY,
input wire RESET,
input wire CLK,
input wire DATA IN,//выходы АЦП
output reg CNV,//входа АЦП
output wire SCK,
output reg [4:0] ST,
output reg [15:0] SHIFT_REG_REC,
output reg [15:0]DATA_OUT_ADC
                                                                                  Арк.
```

Змн Арк.

№ докум

Підпис

ДК41.468224.001 ПЗ

97

```
);
reg enable;
//reg [1:0] ST_1;
reg [2:0] state;
wire HOLD_CLK,HOLD_CLK2,HOLD_CLK3,HOLD_CLK1;
//ss mashine с состоянием S1,S2,S3,S4,S5,S6
parameter S0=3'b000, S1=3'b001, S2=3'b010, S3=3'b011, S4=3'b100, S5=3'b101, S6=3'b110;
//вводим Lcell, чтобы избавиться от гонок в SCK, который переключается по состоянию
S5
LCELL HOLD_1CLK (.in(CLK), .out(HOLD_CLK));
LCELL HOLD_2CLK (.in(HOLD_CLK),.out(HOLD_CLK1));
LCELL HOLD_3CLK (.in(HOLD_CLK1), .out(HOLD_CLK2));
LCELL HOLD_4CLK (.in(HOLD_CLK2),.out(HOLD_CLK3));
wire wireCLK;
initial
begin
ST <= 0;//присваиваем начальные значения регистрам
//ST_1 \le 2'b0;
state<=3'b0;
enable<=0;
CNV<=0;
SHIFT_REG_REC<=0;
DATA_OUT_ADC<=0;
end
//описание счетчика ST для подсчета принятых SPI бит(16)
//счетчик обнуляется по !RESET
always @(posedge CLK or negedge RESET)
begin
      if (!RESET)
            ST<=1'b0;
            else if (enable ==1'b0 \parallel (state==S0))
```

№ докум.

```
ST<=1'b0;
            else if (enable ==1'b1)
            ST<=ST+1'b1;
      end
assign wireCLK = (state==S5) ? (~HOLD_CLK3) : 1'b1;
assign SCK = wireCLK;
//описание сдвигового регистра получателя
      always@(negedge SCK)
      begin
            if(!RESET)
                  SHIFT_REG_REC<=0;
            else if (state==S5)
                  begin
                        SHIFT_REG_REC[15:0]<= {SHIFT_REG_REC[14:0], DATA_IN};
                        //SHIFT_REG_REC[0]<=DATA_IN;
                  end
      end
      always@(posedge CLK)
                  begin
                        if (state = S6)
                              begin
                              DATA_OUT_ADC=SHIFT_REG_REC[15:0];//coxpaняем
померянное значение
                              end
                  end
      //описание машины состояния устройства
            always@(posedge CLK)
                  begin
                        if(!RESET)//исходное состояние -обнуляем счетчик и сдвиговый
регистр приемника
                              state<=S0;
                        else
                        case(state)
```

ДК41.468224.001 ПЗ

Підпис

№ докум.

Змн Арк.

```
S0:
                                     state<=S1;
                               S1://если DATA IN=1 переходим в состояние S2, иначе
возвращаемся в S0
                               begin
                                     if(!DATA_IN)
                                     state<=S0;
                                     else
                                     state<=S2;
                               end
                               S2:
                                     state<=S3;
                               S3://если ложное срабатывание DATA IN(0 после 1)-
сидим в S3, иначе переход в S4
                                     begin
                                           if(!DATA_IN)
                                           state<=S3;
                                           else
                                           state<=S4;
                                     end
                               S4:
                                     state<=S5;
                               S5:
                               begin
                                     if(ST<15)
                                           state<=S5;//выдача
                                                                  SCK,
                                                                           считывание
D15..D0
                                     else
                                           state <= S6;//возврат в состояние S0
                               end
                               S6:
                               begin
                               if (ST<30)
                                     state<=S6;
```

_ ДК41.468224.001 ПЗ

Змн Арк.

№ докум.

Підпис

Арк.

100

```
else
                               state<=S0;
                         end
                               default: state<=S0;// значение по умолчанию
                   endcase
            end
      always@(posedge CLK) //разрешение на включение шифтового регистра
            begin
                  if(state==S5 || state==S6)
                         enable<=1;
                  else
                         enable<=0;
            end
//операции CNV в конечном автомате
      always@(posedge CLK or negedge RESET)
            begin
              if(!RESET)
              CNV<=0;
                   else if(state==S6)
                    CNV<=0;
                   else
                         CNV<=1;
            end
endmodule
```

Додаток В.

ХІ МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ТЕХНІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ «**ЕЛЕКТРОНІКА-2018**»

Белаш Б.О. МОДУЛЬ УПРАВЛЕНИЯ СЕРВОДВИГАТЕЛЕМ ПО ПОЛОЖЕНИЮ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ

ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «СПІЛКА ЖІНОК-ФАХІВЦІВ У ТЕХНІЧНИХ НАУКАХ «ПАНІ НАУКА»»

ХІ МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ТЕХНІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ «ЕЛЕКТРОНІКА-2018»

Збірник статей

Київ 2018

Змн Арк. № докум Підпис Да ДК41.468224.001 ПЗ

Арк.

102

ELCONF-2018, http://elconf.kpi.ua

МОДУЛЬ УПРАВЛЕНИЯ СЕРВОДВИГАТЕЛЕМ ПО ПОЛОЖЕНИЮ

Б.О.Белаш

КПИ им. Игоря Сикорского, Факультет электроники, Киев, Украина, e-mail: bogdanbelash35@gmail.com

Рассмотрена структура и принцип работы модуля управления. Модуль используется для лабораторных исследований работы серводвигателя в разных режимах и положениях. Модуль должен принимать все входные аналоговые сигналы с двигателя – обрабатывать их и формировать управляющие сигналы. Возможность переключения режимов осуществляется оператором с помощью клавиатуры. Информация о состоянии работы двигателя, режимах работы отображается на экране индикатора.

The structure and operating principle of the control module are considered. The module is used for laboratory studies of servo motor operation in different modes and positions. The module must receive all input analog signals from the motor - process them and generate control signals. The ability to switch modes is performed by the operator using the keyboard. Information about the status of the engine, modes of operation is displayed on the indicator screen.

Ключевые слова: пульт, серводвигатель, FPGA, датчик, АЦП, ШИМ Key words: remote controller, servomotor, FPGA, sensor, ADC, PWM

Вступление

Для корректной работы высокотехнологичных узлов и агрегатов каждому механизму требуется электронный блок управления. Для испытания конкретного серводвигателя необходимо разработать модуль, который должен обеспечивать измерение и контроль следующих величин в лабораторных условиях:

- мгновенное и среднее значение тока, протекающего в обмотках двигателя, его форму.
- угловое положения ротора двигателя.
- угловую скорость ротора.
- момент, развиваемый двигателем при вращении ротора с заданной скоростью.
- пусковой момент двигателя.
- переходные процессы разгона / торможения двигателя без инерционной массы и с ней.
- форма и величина генерируемого обмотками двигателя напряжения при вращении с заданной скоростью.

Структура устройства

В состав модуля управления входит цифровой контроллер. Он реализован на FPGA с применением встроенного процессорного ядра Nios II. Дополнительно, к процессорному ядру подключаются необходимые для формирования управляющих сигналов контроллер АЦП и ШИМ контроллер. Эти устройства описаны на языке HDL и синтезируются в FPGA архитектуре. Кроме цифрового контроллера, в состав модуля входят драйвер датчика угла, АЦП, индикатор и кнопки управления (клавиатура). Сигналы управления с контроллеров АЦП и ШИМ передаются дифференциальными парами для повышения помехоустойчивости.

Арк. 104

Модуль управления взаимодействует с серводвигателем по каналу RS-422.

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛ+1.+0022+.001110

Испытуемая конструкция состоит из серводвигателя, датчика угла, датчика крутящего момента. Базовым элементом системы измерения крутящего момента является датчик крутящего момента T20WN.

Структура модуля управления представлена на Рис. 1. Блок серводвигателя, модуль

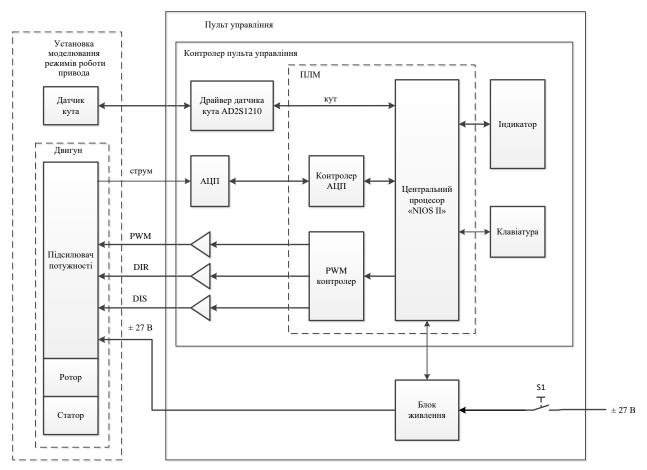

Рис. 1 Структура модуля управления

Принцип работы устройства

Модуль предназначен для формирования управляющих сигналов для испытуемого двигателя, измерения углового положения ротора и тока двигателя.

В схеме измерения угла поворота ротора применяется датчик TS2640N691E125, расположенный непосредственно на оси испытуемого двигателя и микросхема преобразователя угол / код AD2S1210 в модуле управления. Измеренное значение угла поворота оси ротора двигателя поступает по параллельной 16-ти разрядной шине на цифровой контроллер. Это значение отображается на индикаторе и используется в алгоритме формирования управляющих сигналов на серводвигатель (при выборе соответствующего режима работы). Конструктивно, в двигателе применяется датчик тока, выходной сигнал которого поступает на схему измерения, представляющую собой 16-ти разрядный аналого-цифровой преобразователь (АЦП).

Схема АЦП изображена на Рис. 2.

Для управления серводвигателем цифровой контроллер формирует и выдает следующие сигналы управления: PWM, DIR, DIS. PWM – это широтноимпульсный модулированный сигнал,

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	אמ.	№ докум	Підпис	Да	μ N+1.+0022+.001110

управляющий скоростью вращения двигателя. DIR — сигнал выбора направления вращения. DIS — сигнал разрешения работы двигателя.

Функционально, модуль управления двигателем имитирует работу бортового контроллера платформы, замыкая обратную связь по положению от датчика угла поворота ротора в соответствии с заданным режимом работы. Информация о токе и угле положения двигателя выводится на индикатор модуля. Дополнительно, обеспечивается режим ограничения тока и угла поворота.

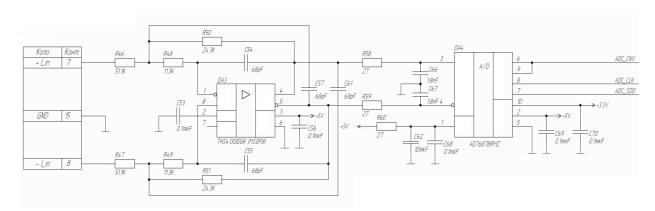

Рис. 2 Схема аналого-цифрового преобразователя

Схема индикации обеспечивает визуализацию заданного режима работы и значение следующих параметров:

- максимально допустимого угла поворота ротора;
- максимально допустимого значения величины тока двигателя;
- номинального значения тока двигателя;
- текущего значения угла поворота ротора;
- текущего значения тока двигателя.

Алгоритм обработки сигналов обратной связи и формирования сигналов управления двигателем реализован на языке C.

Выводы

Целью данной работы было создание модуля управления серводвигателем по положению. В результате было спроектировано устройство, которое принимает и обрабатывает аналоговые сигналы с датчиков двигателя и формирует управляющие сигналы. Основным вычислительным элементом модуля является встроенный процессор Nios II, который обрабатывает только цифровые сигналы. Для обработки аналоговых сигналов в структуру модуля были добавлены драйвер датчика угла и АЦП. Таким образом, в зависимости от текущих значений угла поворота, центральный процессор формирует цифровые управляющие сигналы. ШИМ контроллер, получая эти сигналы, генерирует соответствующие управляющие аналоговые сигналы. Для повышения помехоустойчивости, было принято решение использовать для передачи выходных аналоговых сигналов дифференциальные пары. Проведенная работа и спроектированное устройство подтверждают оптимальность принятых схемотехнических и конструкторских решений, а также перспективность для дальнейших исследований.

					ДК41.468224.001	ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛ+1.+0022+.001	1 10

Литература

- 1. Гусев Н.В., Букреев В.Г. Системы цифрового управления многокоординатными следящими электроприводами: учебное пособие Томск: Издательство Томского политехнического университета, 2007. 213с.
- 2. Бабаков Н.А., Воронов А.А., Воронова А.А., Теория автоматического управления: Учебник для вузов по спец. «Автоматика и телемеханика». В 2 ч. Ч.1. Теория линейных систем автоматического управления. М.: Высшая школа, 1986. 367с.
- 3. Бабаков Н.А., Воронов А.А., Воронова А.А., Теория автоматического управления: Учебник для вузов по спец. «Автоматика и телемеханика». В 2 ч. Ч.2. Теория нелинейных и специальных систем автоматического управления. М.: Высшая школа, 1986. 504с.
- 4. Управление электродвигателями [электронный ресурс] Режим доступа: http://www.symmetron.ua/files/d_3_Motor-Control_ru.pdf

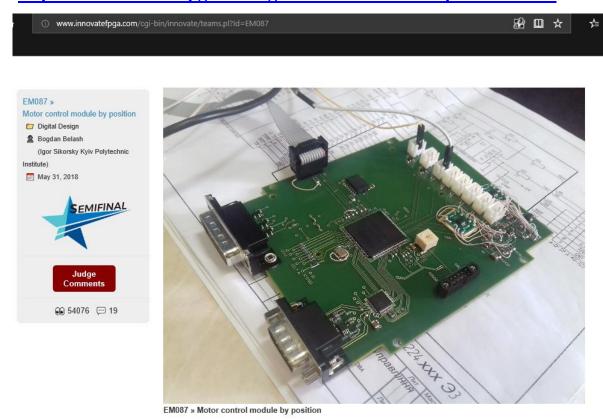
Рекомендовано к публикации: ст. преподаватель Антонюк А.И. КПИ им. Игоря Сикорского, Факультет электроники, кафедра КЭВА, Киев, Украина

Додаток Г

IntelFPGA: Innovate FPGA 2018

Bogdan Belash. Motor control module by position.

http://www.innovatefpga.com/cgi-bin/innovate/teams.pl?Id=EM087

Motor control module by position. This module is designed to control the DC motorby position. The field of application is high-precision electric drives. The task is to provide precise control and stopping of the engine at a given position of the motor rotor. The field of application is automotive (in particular electric vehicles), precise positioning systems.

The motor control circuit provides the PWM control signal (speed control of the signal), the signal that determines the direction of rotation of the DID. Additional signals used in the engine control process are the motor winding current, the power voltage, and the temperature of the motor windings.

The purpose of this work is the development of an engine control algorithm implemented on FPGAs in order to provide sufficient accuracy and speed of working out the given engine position.

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	μ

Додаток Д.

XVII ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ МОЛОДИХ УЧЕНИХ ТА СТУДЕНТІВ

«Наукові розробки молоді на сучасному етапі»

Білаш Б.О. - Способи керування серводвигуном

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ Київський національний університет технологій та дизайну Асоціація підприємств легкої промисловості

XVII BCEYKPAÏHCЬKOÏ наукової конференції **МОЛОДИХ УЧЕНИХ ТА СТУДЕНТІВ**

«Наукові розробки молоді на сучасному етапі»

26 - 27 квітня

студ. Чупира В. О., гр. МгМЕ-17 наук. керівник доц. Кравченко О.П.

3. Напівмостовий інвертор із самозбудженням

студ. Роговий М. П., гр. МгМЕ-17

наук, керівник доц. Смолянінов В.Г.

4. Однофазний перетворювальний агрегат комбінованої електроживлення для фотоелектричної батареї

студ. Підгайний М. О., гр. МгМЕ-17

наук. керівник доц. Кравченко О.П.

5. Відстеження точки максимуму потужності в системах з фотоелектричною батареєю

студ. Бушинський А.В., гр. БЕЕ-14

наук. керівник доц. Кравченко О.П. 6. Розробка системи енергоменеджменту сучасного підприємства

студ. Бушинський А.В., гр. БЕЕ-14

наук. керівник проф. Шведчикова І.О.

7. Конструктивні різновиди електромеханічних пристроїв для студ. нітної очистки.

студ. Масляник І.В., гр. БЕЕ-14

наук. керівник проф. Шведчикова І.О.

8. Порядок проведення енергетичного обстеження виробничого об'єкту

студ. Романовський С.О., гр. БЕЕ-14

наук. керівник проф. Шведчикова І.О.

9. Способи керування серводвигуном

студ. Білаш Б.О.

наук. керівник ст. викл. Антонюк О.І. (Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут

імені Ігоря Сікорського») 10. Багатоканальний генератор для імітації сигналів датчиків

студ. Кисель М.О.

наук. керівник ст. викл. Антонюк О.І. (Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»)

11. Розумне освітлення

студ. Хапчекно О.В. наук. керівник Губар В.Г.

(Національний технічний університет

України «Київський політехнічний інститут

імені Ігоря Сікорського»)

12. Система автоматизованого поливу

ДК41.468224.001 ПЗ

МЕТОДИ КЕРУВАННЯ СЕРВОДВИГУНАМИ.

Студ. Б.О. Білаш, гр. ДК-41 Науковий керівник ст. викладач Антонюк О.І НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського»

Мета і завдання. Мета: дослідження методів керування серводвигуном. Серводвигун, в першу чергу, призначений не для відтворення корисної механічної роботи, а для відтворення заданого закону руху виконавчих органів механізму. Завдання: дослідити склад та особливості роботи серводвигуна та розробити пристрій, який буде керувати серводвигуном за сформованим в процесі аналізу алгоритмом.

Об'єкт та напрямком завдяки величині струму в обмотках резольвера. <u>Предмет:</u> пристрій, який формує величину струму для керування серводвигуном за обраним методом.

Методи та засоби дослідження. За допомогою датчиків положення і моменту обертання, які знаходяться на роторі, визначається стан серводвигуна. За цими даними формуються відповідні керуючі сигнали, що повертаються до серводвигуна.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Запропоновано використовувати FPGA технологію з застосуванням вбудованого процесору. Сигнали з датчиків положення і моменту обертання перетворюються у цифровий код за допомогою зовнішніх АЦП. Керуючі сигнали генеруються у FPGA у вигляді ШИМ-сигналів. Наукова новизна полягає в можливості швидко змінювати методи керування серводвигуном (без зміни апаратної частини) та застосування більш складних комбінованих методів керування.

Результати дослідження. В результаті розроблено універсальний модуль керування серводвигуном. Модуль приймає і обробляє аналогові сигнали з датчиків двигуна і формує відповідні керуючі сигнали. Основним обчислювальним елементом модуля є вбудований процесор Nios II, який обробляє тільки цифрові сигнали. Для обробки аналогових сигналів в структуру модуля були додані драйвер датчика кута і АЦП. Таким чином, в залежності від поточних значень кута повороту, центральний процесор формує цифрові сигнали. ШИМ контролер, отримуючи ці сигнали, генерує відповідні керуючі аналогові сигнали. Для підвищення завадостійкості, було прийнято рішення використовувати для передачі вихідних аналогових сигналів диференціальні пари. Проведена робота і спроектований пристрій підтверджують оптимальність прийнятих схемотехнічних і конструкторських рішень, а також перспективність для подальших досліджень. Структурна схема модулю представлена на Рисунку 1.

Висновки. Розглянуто структуру та принцип роботи модуля управління. Модуль приймає всі вхідні аналогові сигнали з двигуна, обробляє їх і формує керуючі сигнали. Можливість перемикання режимів здійснюється оператором за допомогою клавіатури. Інформація про стан роботи двигуна, режимах роботи відображається на екрані індикатора.

Ключові слова. серводвигун, модуль, керуючі сигнали, FPGA, датчик

					ДК41.468224.001 П	3
Змн	Apk.	№ докум.	Підпис	Да	 дкті.тоо22 т. оот ті	

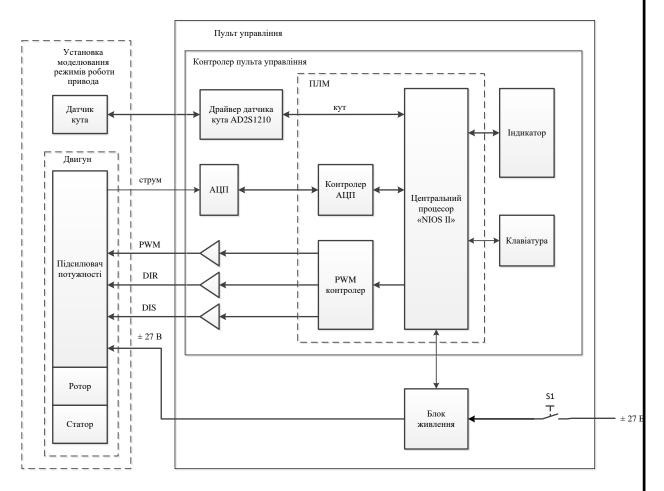

Рисунок 1. Структурна схема модулю.

ЛІТЕРАТУРА

- 5. Гусев Н.В., Букреев В.Г. Системы цифрового управления многокоординатными следящими электроприводами: учебное пособие Томск: Издательство Томского политехнического университета, 2007. 213с.
- 6. Бабаков Н.А., Воронов А.А., Воронова А.А., Теория автоматического управления: Учебник для вузов по спец. «Автоматика и телемеханика». В 2 ч. Ч.1. Теория линейных систем автоматического управления. М.: Высшая школа, 1986. 367с.
- 7. Бабаков Н.А., Воронов А.А., Воронова А.А., Теория автоматического управления: Учебник для вузов по спец. «Автоматика и телемеханика». В 2 ч. Ч.2. Теория нелинейных и специальных систем автоматического управления. М.: Высшая школа, 1986. 504с.
- 8. Управление электродвигателями [електронний ресурс] Режим доступу: http://www.symmetron.ua/files/d_3_Motor-Control_ru.pdf

					ДК41.468224.001 ПЗ
Змн	Арк.	№ докум.	Підпис	Да	ДЛТ1.700227.001110